1979

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული

თბილისი
1979

ნოემბერი **№11** НОЯБРЬ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1979

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1979 წლის 4 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

„სოფლის სკოლების მუშაობის პირობების გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის დადგენილების შესაბამისად რესპუბლიკაში სოფლის სკოლების მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფის და მათი მუშაობისა და ცხოვრებისათვის სათანადო პირობების შექმნის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავს, რომ რესპუბლიკის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა გარკვეული მუშაობა გასწიეს სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის დადგენილების „სოფლის სკოლების მუშაობის პირობების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“ შესაბამისად სოფლის სკოლების მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფისა და მათი მუშაობისა და ცხოვრებისათვის სათანადო პირობების შექმნის საქმეში.

გაუმჯობესდა სკოლების მასწავლებელთა კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფის მდგომარეობა. გაიზარდა უმაღლესი განათლების მქონე სპეციალისტების რიცხვი. თუ 1974 წელს სოფლად მუშაობდა უმაღლესი განათლებით 31 137 მასწავლებელი, საერთო რაოდენობის 65,2%, 1978 წელს მუშაობს 34783 — 72,4% (დანართი № 1).

მეტი ყურადღება ეთმობა მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას, მათი ცოდნის სისტემატურ შევსება-განახლებას და პედაგოგიური დახელოვნების სრულყოფას. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ და მისდამი დაქვემდებარებულ ინსტიტუტებში მოწესრიგდა სწავლების ორგანიზაცია როგორც ადგილზე, ასევე გასვლითი კურსების ჩატარების დროს. თუ 1977 წელს აღნიშნულ ინსტიტუტებში საერთო რაოდენობიდან სოფლის მასწავლებელთა 35,6% გადამზადდა, 1978 წელს ეს მონაცემი 46,6%-მდე გაიზარდა (დანართი №2). დიდად შეუწყო ხელი ხელმძღვანელი კადრებით თეორიული და პრაქტიკული მომზადების დონის ამაღლებას ა. ს. პუშკინის სახ. პედინსტიტუტში შექმნილმა ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკო-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლების დირექტორთა კვალიფიკაციის ფაკულტეტმა.

სოფლის მასწავლებელთა ადგილზე დამაგრების მიზნით პრაქტიკაში ინერგება ახალგაზრდა სპეციალისტთა საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მშობლიური რაიონის სკოლაში განაწილება. ამ მხრივ აღსანიშნავია აბაშის, ზუგდიდის, გეგეჭკორის, ლაგოდეხის, ონის საგარეჯოს, ჩოხატაურის, ჩხოროწყუსა და ხობის რაიონების განათლების განყოფილებების საქმიანობა. მხოლოდ წლევანდელ კურსდამთავრებულთაგან მუდმივ საცხოვრებელ ადგილს სამუშაოდ დაუბრუნდა 800-მდე დამწყები მასწავლებელი.

აღსანიშნავია, რომ უმაღლესი განათლების მქონე მასწავლებელთა რიცხვი IV-X კლასებში ამჟამად 1976 წელთან შედარებით გაიზარდა აბაშის რაიონში 9,1%-ით, ამბროლაურისა და ადიგენის რაიონებში — 5,0%-ით, ვანის რაიონში — 15,8%-ით, დმანისის რაიონში — 6,6%-ით, ზესტაფონის რაიონში — 11,0%, მესტიის რაიონში — 10,3%-ით, ორჯონიკიძის რაიონში — 10,5%-ით (დანართი № 3).

სათანადო ყურადღება ეთმობა სოფლის მასწავლებელთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების საკითხს. სახელმწიფო კაპიტალური დაბანდების სახსრებით 1974-1978 წლებში აშენდა და ექსპლატაციაში გადაეცა 5739 კვ. მეტრი ფართობის მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლები (დანართი № 4).

გაიზარდა საცხოვრებელი ბინების მშენებლობისა და სამეურნეო მოწყობილობების შესაძენად მასწავლებელთა მიერ სახელმწიფო ბანკის კრედიტით სარგებლობა. 1976 წელს სახელმწიფო ბანკის კრედიტით ისარგებლა სოფლის მასწავლებელთა საერთო რაოდენობიდან 0,99%-მა, 1977 წელს 1,4%-მა, ხოლო 1978 წელს კი 1,9%-მა (იგივე დანართი).

გაუმჯობესდა სოფლის მასწავლებელთა კომუნალური მომსახურება. 1978 წელს ამ მიზნით გაღებული ხარჯები 1974 წელთან შედარებით გაიზარდა 287 ათასი მანეთით, ანუ 16,4%-ით (დანართი № 5).

დამაკმაყოფილებლად წარმოებს რესპუბლიკის რიგ რაიონებში ინდივიდუალური მეურნეობის მოსაწყობად მასწავლებელთათვის მიწის ნაკვეთების გამოყოფა (ახალციხის, მახარაძის, ხობის, ზუგდიდის, კასპისა და რიგ სხვა რაიონებში).

ავტომანქანებზე მოთხოვნილებათა ზრდის შესაბამისად 1976 წელს მსუბუქი ავტომანქანა მიეყიდა სოფლის 316 მასწავლებელს, 1977 წელს 402-ს, 1978 წელს 482-ს.

დამაკმაყოფილებელია აგრეთვე სოფლის მასწავლებელთა სამედიცინო, საკურორტო-სანატორიული მომსახურება. ყოველწლიურად სახელმწიფო გამოყოფს მათთვის სანატორიუმისა და დასასვენებელი სახლის 2150 საგზურს.

სამხედრო სამსახურში გაწვევა 1976 წელს გადაევადა სოფლის 318 მასწავლებელს, 1977 წელს 532-ს, ხოლო 1978 წელს 650-ს.

ამასთანავე სოფლის სკოლების მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფის, მათი მუშაობისა და ცხოვრებისათვის სათანადო პირობების შექმნის საქმეში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

სოფლის სკოლები კვლავ განიცდიან მაღლკვალიფიციური კადრების ნაკლებობას. ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილების გამგეები განაწილების დროს არ ითვალისწინებენ წლის განმავლობაში კადრების მოძრაობის საკითხს და თავიანთ განკარგულებაში არ მიყავთ სპეციალისტები, შემდგომ კი სამინისტროში აგზავნიან საშუალო სკოლადამთავრებულს დანიშვნის ნებართვის მისაღებად, ან ყოველგვარი შეთანხმების გარეშე მასწავლებლად ნიშნავენ შეუსაბამო განათლების მქონე პიროვნებას. ასე მაგალითად: უკანსკნელი 2 წლის განმავლობაში წალენჯიხის რაიონის განათლების განყოფილებამ 9 ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლადამთავრებული და სამი I ,II კურსის სტუდენტი დანიშნა, დროის ამავე მონკვეთში თელავის რაიონის განათლების განყოფილებამ არასპეციალობით II მასწავლებელი დანიშნა, ხოლო წალკის რაიონის განათლების განყოფილების მიერ 1978 წელს დანიშნულ 66 მასწავლებლიდან 7 დაუსწრებელი სწავლების I და II კურსის სტუდენტია.

აღნიშნულის გამო ჯერ კიდევ მაღალია სოფლის სკოლებში იმ მასწავლებელთა ხვედრითი წონა, რომელთაც არ გააჩნიათ უმაღლესი განათლება. რიგ რაიონებში ნელი ტემპით მიმდინარეობს ამ კატეგორიის მასწავლებელთა რაოდენობის ზრდა. თუ რესპუბლიკის სკოლების IV-X კლასებში უმაღლესდამთავრებულ მასწავლებელთა რაოდენობა შეადგენს 88,4% -ს, სოფლად ეს რიცხვი მნიშვნელოვნად ნაკლებია. მაგალითად ახალქალაქის რაიონში უდრის 59,1%-ს, ზოგ-

I-4657
კ. მარქსის სახ. საქ. სსრ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანოვკის რაიონში — 64,4%-ს, ცაგერის რაიონში 69,1%-ს.

წალენჯიხის, მესტიის, ახალქალაქის, წალკის და სხვა რაიონების სკოლები განიცდიან უმაღლესი განათლების მქონე რუსული ენისა და ლიტერატურის, უცხოური ენების, ბიოლოგიისა და განსაკუთრებით შრომითი სწავლების მასწავლებელთა მწვავე ნაკლებობას. არა აქვს სათანადო განათლება სოფლად რუსული ენისა და ლიტერატურის 836 ანუ 20,6% მასწავლებელს, მშობლიური ენის—781 ანუ 14,0%-ს, ბიოლოგიის 325 ანუ 13,8%-ს, გერმანული ენის — 379 ანუ 16,3% მასწავლებელს (დანართი № 6,7). სოფლის სკოლებში შრომის 1406 მასწავლებლიდან უმაღლესი განათლება აქვს 411-ს ანუ 29,2%-ს, საშუალო სპეციალური—313 ანუ 22,3%, ხოლო არა აქვს სპეციალური განათლება 882-ს ანუ 48,5%-ს. უარესი მდგომარეობა გვაქვს დაწყებით კლასებში. თუ რესპუბლიკაში უმაღლესი განათლების მქონე დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა რაოდენობა 52,7%-ს შეადგენს, სოფლად ეს მონაცემები გაცილებით დაბალია. მაგალითად: ამბროლაური — 27,8%, ახალქალაქი — 19,6%, ბოგდანოვკა — 28,0%, ვანი — 22,0%, გეგეჭკორი — 4,7%, ლენტეხი — 29,9%, მესტია — 22,0%, ხობი — 22,0%, ცაგერი — 25,0%, ორჯონიკიძე — 27,0%, სამტრედია — 27,3%, ცხაკაია — 25,0%, ჩოხატაური — 26, 0%, ჩხოროწყუ — 29,4%.

აღნიშნული მდგომარეობა გამოწვეულია იმით, რომ რაიონების განათლების განყოფილებები ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ პედაგოგიური პროფორიენტაციის საკითხებს, არ ზრუნავენ მასწავლებელთა კადრებით მიზნობრივად მომზადებაზე, უფრო მეტიც, მათი საქმისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულების გამო წლიდან წლამდე არ სრულდება შორეულ სოფლის რაიონებში მცხოვრებ ახალგაზრდობის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში კონკურსგარეშე ჩარიცხვის გეგმა. არ აგზავნიან ლიმიტით გათვალისწინებულ ადგილებზე კონკურსში მონაწილეთა საკმაო რაოდენობას, გამოგზავნილ კანდიდატებთან არ აწარმოებენ წინასწარ მუშაობას, არ ზრუნავენ მათი საგანმანათლებლო დონის ამაღლებისათვის, რის გამოც მათი უმრავლესობა ვერ ახერხებს დადებითი ნიშნების მიღებასაც კი. 1973—1978 წლებში გეგმით გათვალისწინებული 1410 ახალგაზრდის ნაცვლად პედინსტიტუტებში ჩაირიცხა მხოლოდ 402 (და-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნართი №8). ამ მხრივ განსაკუთრებით სერიოზული ნაკლოვანებები ახასიათებს ადიგენის, ასპინძის, დმანისის, დუშეთის, ყაზბეგის, ლენტეხის, მესტიის, ონის, თეთრიწყაროს, თიანეთის, ცაგერის, ამბროლაურის რაიონებს. განათლების სამინისტროს მრავალგზის გაფრთხილების მიუხედავად ასპინძის, ადიგენის, თეთრიწყაროს, მესტიისა და ონის რაიონების განათლების განყოფილებების მიერ მოვლინებული ვერც ერთი ახალგაზრდა სამი უკანასკნელი წლის განმავლობაში ვერ ჩაირიცხა პედაგოგიურ ინსტიტუტებში კონკურსგარეშე.

ნაკლოვანებებია აგრეთვე ახალგაზრდა სპეციალისტთა განაწილების, გამოცხადების და მათი ადგილზე დამაგრების საქმეში. მაგალითად: 1976 წელს სოფლის სკოლებში განაწილებულ 1215 სპეციალისტიდან გამოცხადდა 1114, არ გამოცხადდა 101, 1977 წელს განაწილებული 1273 ახალგაზრდიდან გამოცხადდა 1122, არ გამოცხადდა 151, 1978 წელს 1323-იდან გამოცხადდა 1257, არ გამოცხადდა 71; 1976-1978 წლებში სოფლის სკოლებს დააკლდათ გეგმით გათვალისწინებული — 3451 მასწავლებლიდან 323 (დანართი №9).

1978 წლის მონაცემები ნათელჰყოფს, რომ სერიოზული ნაკლოვანებებია ახალგაზრდა სპეციალისტების სტაჟირების საქმეშიც. მაგალითად: 1257 გამოცხადებული სპეციალისტიდან მუშაობას შეუდგა 980, რომელთაგან სტაჟირება გაიარა 860 ახალგაზრდამ, ხოლო 100-მა არ გაიარა საპატიო მიზეზით (სამხედრო სამსახურში გაწვევა — 30; ხანგრძლივი ავადმყოფობა — 15; დეკრეტულ შვებულებაში — 26, სხვა რაიონში ან რესპუბლიკაში წასვლა — 29), არასაპატიო კი 20-მა, რომელთაგან ერთს — გურჯაანის რაიონში არ ჩაეთვალა სტაჟირება ცუდი მუშაობისათვის, ხოლო 19-მა თვითნებურად მიატოვა სამუშაო ადგილი (გორის — 1, დმანისის — 3, დუშეთის — 6, ზუგდიდის — 3, მარნეულის — 3, სამტრედიის — 1, თელავის — 1, რაიონებში).

ჯერ კიდევ ვერ დგას სათანადო სიმაღლეზე სოფლის სკოლებში მეთოდური მუშაობა. ფორმალური ხასიათი აქვს ზოგიერთი სასკოლათაშორისო მეთოდური გაერთიანების მუშაობას. სუსტია მეთოდკაბინეტების როლი ამ საქმეში, ისინი ვერ უწევენ ჯეროვან და დროულ დახმარებას ახალგაზრდა დამწყებ მასწავლებლებს, არ ურჩევენ მათ თვითგანათლებისათვის თემებს და ამ თემებისათვის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საჭირო ლიტერატურას, ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ პრობლემურ-მიზნობრივი სემინარების ჩატარებას. მეთოდკაბინეტების უმრავლესობას არ გააჩნია ნორმალური მატერიალური ბაზა, დაბალ დონეზე დგას პრაქტიკული კურსის გავლის საქმე. სუსტია სტაჟიორ და ატესტაციის შედეგად რეკომენდაციამიცემულ მასწავლებლებთან მიზნობრივი მუშაობაც. არასათანადო სიმაღლეზეა ზოგიერთი რაიონის საგნობრივი მეთოდური გაერთიანებების მიერ გაწეული მუშაობაც. აღნიშნული იმითაც არის გამოწვეული, რომ მეთოდკაბინეტები არ კომპლექტდება სათანადო კვალიფიკაციისა და გამოცდილების მქონე პირებით, აქ ხშირად ჭარბობს ერთიდაიგივე ჰუმანიტარული დარგის სპეციალისტები (ასპინძა, ამბროლაური, ახალქალაქი, ახალციხე, ახმეტა, გარდაბანი, გურჯაანი, გეგეჭკორი, გორი, დმანისი, აბაშა დუშეთი, ზუგდიდი, ზესტაფონი და რიგი სხვა).

ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებებია სოფლის მასწავლებელთათვის ცხოვრების სათანადო პირობების შექმნის საქმეშიც: მეათე ხუთწლედში დადგენილებით გათვალისწინებული 71,2 ათას კვ. მეტრი ფართობის მასწავლებელთა სახლებისა და სასკოლო ინტერნატების მშენებლობის ნაცვლად, საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის მიერ გამოყოფილია 31,5 ათასი კვ. მეტრი ფართობის ლიმიტი. ბოგდანოვკის, გარდაბნის, თეთრიწყაროს, ორჯონიკიძისა და ყაზბეგის რაიონებში დაგეგმილი 490 კვ. მეტრი ფართობის 7 ორბინიანი მასწავლებელთა სახლიდან 1978 წელს არც ერთი არ აშენებულა. 210 კვ. მეტრი ფართობის მასწავლებლის სახლის ნაცვლად ვანის რაიონში აშენდა მხოლოდ ერთი—70 კვ. მეტრი, ხოლო წალენჯიხის რაიონში 460 კვ. მეტრის ნაცვლად 290 მეტრი.

აბაშის რაიონის სოფლებში ზანათში, მწყემსსა და მაიდანში მასწავლებელთა საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის ტექნიკური დოკუმენტაცია უკვე რამოდენიმე წელია შედგენილია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო კანტორის მიერ, მაგრამ დღემდე გეგმაში არ არის შეტანილი რესპუბლიკის არც ერთ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობას არ აუშენებია უკნასკნელი სამი წლის განმავლობაში საინიციატივო წესით მასწავლებელთათვის საცხოვრებელი სახლები.

განსაკუთრებით დამაფიქრებელია ის გარემოება, რომ რიგი რაიონების (ბორჯომი, ვანი, თიანეთი, ხელვაჩაური, კასპი, სოხუმი წა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლენჯიხა, გარდაბანი) მასწავლებელთა უმრავლესობა არ მარაგდება სათბობით, ხოლო სასოფლო საბჭოს აღმასკომების მიერ კომუნალური მომსახურებისათვის გამოყოფილი თანხა კი მინიმალურადაც ვერ აკმაყოფილებს მათ მოთხოვნილებას. მაგალითად: გარდაბნის რაიონის მარტყოფის რვაწლიანი სკოლის 12 მასწავლებელი დაქირავებულ ბინაში ცხოვრობს, თითოეული მათგანისათვის სასოფლო საბჭო 6 მანეთს გამოყოფს, ფაქტიურად კი მასწავლებელი 30-40 მანეთს იხდის. ხობისა და წალკის რაიონებში მასწვლებლები დამატებით 14-15 მანეთს აძლევენ ბინის მეპატრონეს. საჩხერის რაიონის სოფელ ლიჩის რვაწლიანი სკოლის ფიზიკა-მათემატიკის მასწავლებელმა მ. მწყერაშვილმა 1978—1919 სასწავლო წელს მიატოვა სამუშაო ცუდი საბინაო პირობების გამო.

ნაკლებად ზრუნავენ გარდაბნის, ადიგენის, საჩხერისა და სხვა რაიონებში ჩამოსულ მასწავლებლებისათვის მიწის ნაკვეთისა და სათიბი საძოვრების გამოყოფისათვის.

ვერ ისარგებლეს 1978 წელს ბანკის კრედიტით (თანხის უქონლობის გამო) ინდივიდუალური სახლების მშენებლობისათვის ასპინძის, ახმეტის, ბორჯომის, ლაგოდეხის, ყაზბეგის, გარდაბნის, ყვარლის, ლენტეხის, თერჯოლის, თეთრიწყაროს, წითელწყაროს რაიონების მასწავლებლებმა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის დადგენილების „სოფლის სკოლის მუშაობის პირობების შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ განუხრელად შესრულების მიზნით, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონების განათლების განყოფილებებმა კვლავაც განუხრელად იხელმძღვანელონ სოფლის სკოლების მუშაობის პირობების შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით, სსრ კავშირის და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროების შესაბამისი ბრძანებებით,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უზრუნველყონ იმ დავალებათა შესრულება, რომლებიც აღნიშნულ დოკუმენტებშია მოცემული;

— მიმდინარე წლის დამლევამდე კოლეგიის ამ გადაწყვეტილების საფუძველზე შეისწავლონ და განათლების საბჭოს მსჯელობის საგნად გახადონ სოფლის სკოლის მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფის, მათი მუშაობის და ცხოვრებისათვის ნორმალური პირობების შექმნის საკითხი, დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი და თანმიმდევრულად იზრუნონ მათი განხორციელებისათვის;

— განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სოფლის სკოლების მასწავლებელთა მაღლკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტების საქმეს, არ დაუშვან სპეციალისტთა დენადობა, ფართოდ გაშალონ მუშაობა პედაგოგიური პროფორიენტაციისათვის მიაღწიონ რაიონებისათვის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში კონკურსგარეშე მიღებისათვის გამოყოფილი ადგილების სრულ ათვისებას;

— მკაცრი კონტროლი დააწესონ სოფლის სკოლის მასწავლებელთათვის კანონდებლობით დაწესებული შეღავათების დაცვაზე, პერიოდულად შისწვლონ აღნიშნული საკითხი და გახადონ მსჯელობის საგნად, სათანადო ინფორმაცია მიაწოდონ ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს;

— კატეგორიულად აკრძალონ სკოლაში სათანადო ცენზის გარეშე და დადგენილი წესების დარღვევით მასწავლებელთა, ხელმძღვანელი კადრების შერჩევა-დანიშვნა. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ განათლების განყოფილებების, მეთოდკაბინეტების მუშაკების, აგრეთვე სკოლების ხელმძღვანელების შერჩევის საგნობრივი პრინციპის დაცვას;

— მკვეთრად გააუმჯობესონ მეთოდკაბინეტების საქმიანობა, უზრუნველყონ მათი პასუხისმგებლობის ამაღლება რაიონებში მეთოდური მუშაობის აქტივიზაციის მიზნით, განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ახალგაზრდა სპეციალისტებთან, რეკომენდაციამიცემულ მასწავლებლებთან მიზნობრივი ღონისძიებების ჩატარებას. შეარჩიონ და განათლების საბჭოზე დაამტკიცონ საყრდენი სკოლები;

— ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბით მიაღწიონ კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, წარმოება-დაწესებულებების ფართო მონაწილეობას სოფლის მასწავლებელთათვის მუშაობისა და ცხოვრების ნორმალური პირობების შექმნის საქმეში.

2. კადრების სამმართველომ (ამხ. გ. ფანჩულიძე) სისტემატური კონტროლი დააწესოს აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი ო. ქინქლაძე

შენიშვნა: დანართები იხილეთ რუსული ტექსტის ბოლოს.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

Об обеспечении сельских школ республики учительскими кадрами и создании надлежащих условий работы и быта в соответствии с постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 года «О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельских школ»

4 октября 1979 года

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР отмечает, что районные отделы народного образования республики проделали определенную работу в деле обеспечения сельских школ учительскими кадрами и создания им надлежащих условий работы и быта в соответствии с постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 года «О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельских школ».

Улучшилось состояние обеспечения школ квалифицированными учительскими кадрами. Возросло число специалистов с высшим образованием. Если в 1974 году на селе работали 31137 учителей с высшим образованием, т. е. 65,2% от общего количества, то в 1978 году работает 34783, т. е. 72,4% (приложение № 1).

Больше внимания уделяется повышению квалификации учителей, систематическому пополнению и обнавлению их знаний, педагогическому мастерству. В Центральном институте усовершенствования учителей и подведомственных ему институтах упорядочена организация обучения как на местах, так и при проведении выездных курсов. Если в 1977 году в указанных институтах из общего числа сельских учителей переподготовку прошли 35,6%-ов, то в 1978 году эта цифра возросла до 46,6%-ов (приложение № 2).

Факультет квалификации директоров общеобразовательных средних школ, создавшийся в Тбилисском государст-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

венном педагогическом институте им. А. С. Пушкина во многом способствует повышению уровня теоретической и практической подготовки руководящих кадров.

С целью закрепления сельских учителей на местах в практику внедряется распределение молодых специалистов по месту жительства, в школу родного района. В этом направлении следует отметить работу Абашского, Зугдидского, Гегечкорского, Лагодехского, Онского, Сагареджойского, Чохатаурского, Чхороцкусского и Хобского районных отделов народного образования. Только в текущем году из выпускников для работы на постоянном месте жительства в районы вернулись до 800 начинающих учителей.

Следует отметить, что число учителей с высшим образованием в IV-X классах в настоящее время по сравнению с 1976 годом значительно возросло в Абашском районе на 9,1%, Амбролаурском и Адигенском районах — на 5,0%, Ванском районе — на 15,8%, Дманисском — 6,6%, Зестафонском — 11,0%, Местийском — 10,3%, Орджоникидзевском — 10,5% (приложение №3).

Надлежащее внимание уделяется вопросу улучшения бытовых условий сельских учителей. За счет средств госкапвложений в 1974—1978 годах отстроено и сдано в эксплуатацию жилых домов для учителей площадью в 5739 кв. м. (приложение №4).

Для строительства жилых квартир и приобретения хозяйственного оборудования учителя все чаще стали пользоваться кредитом госбанка. В 1976 году из общего числа сельских учителей госбанковским кредитом воспользовалось 0,99%, в 1977 году 1,4% и в 1978 году 1,9% (приложение №4).

Улучшилось коммунильное обслуживание сельских учителей. Средства, выделенные в этих целях в 1978 году по сравнению с 1974 годом возросли на 287 тыс. рублей, т. е. 16,4% (приложение №5).

В ряде районов республики удовлетворительно ведутся

дела по выделению учителям земельных участков для индивидуального хозяйства (Ахалцихский, Махарадзевский, Хобский, Зугдидский, Каспский и др. районах).

В соответствии с ростом потребностей на автомашины в 1976 году легковые автомашины были проданы 316 учителям сельских школ, в 1977 году — 402 и в 1978 году — 482.

Удовлетворительно ведется также медицинское и курортно-санаторное обслуживание сельских учителей. Государство ежегодно выделяет для них 2150 путевок санаторий и домов отдыха.

Призыв на военную службу в 1976 году был отсрочен 318-ти учителям сельских школ, в 1977 году 532 и в 1978 году 650-ти.

Вместе с тем в деле обеспечения сельских школ учительскими кадрами и создания им надлежащих условий работы и быта все еще имеют место серьезные недостатки.

Сельские школы по-прежнему испытывают нехватку в квалифицированных кадрах. Отдельные заведующие районными отделами народного образования при распределении молодых специалистов не учитывают вопроса движения кадров в течение года и в свое распоряжение принимают специалистов, в последствии же в Министерство направляют выпускников средних школ с целью получения разрешения на их назначение, или учителями назначают лиц, не имеющих соответствующего ценза безо всякого согласования с Министерством. Так напимер; за последние 2 года Цаленджихский районный отдел народного образования назначил 9 выпускников общеобразовательных средних школ и 3-х студентов 1-го и 2-го курсов. В тот же промежуток времени Телавский районный отдел народного образования назначил 11 учителей-неспециалистов, а из 66-ти учителей, назначенных в 1978 году Цалкским районным отделом народного образования семеро-студенты 1-го и 2-го курсов заочного обучения.

Исходя из вышеизложенного, в сельских школах по-

прежнему велик удельный вес учителей, не имеющих высшего образования. В ряде районов медленным темпом растет число учителей этой категории. Если в IV-X классах школ республики количество учителей с высшим образованием составляет 88,4%-ов, то на селе оно значительно меньше. Например, в Ахалкалакском районе составляет 59,1%-ов, Богдановском — 64,4%-ов и Цагерском — 69,1%.

Школы Цаленджихского, Местийского, Ахалкалакского, Цалькского и других районов испытывают нехватку в учителях русского языка и литературы, иностранных языков, биологии и особенно трудового обучения. Соответствующего образования не имеет 836 сельских учителей русского языка и литературы, т. е. 20,6%-ов, родного языка — 781, т. е. 14,0%-ов, биологии — 325, т. е. 13,8%-ов, немецкого языка — 379, т. е. 16,3%-ов (приложение № 6 и № 7). В сельских школах из 1406-ти учителей трудового обучения с высшим образованием 411, т. е. 29,2%-ов, со средним специальным 313, т. е. 22,3%-ов, а со специальным образованием 882, т. е. 48,5%-ов. Еще хуже положение в начальных классах. В то время как по республике число учителей начальных классов с высшим образованием составляет 52,7%-ов, на селе эти данные гораздо низки. Например: в Амбролаури — 27,8%, Ахалкалаки — 19,6%, Богдановка — 28,0%, Вани — 22,0%, Гегечкори — 4,7%, Лентехи — 29,9%, Местиа — 22,0%, Хоби — 22,0%, Цагери — 25,0%, Орджоникидзе — 27,0%, Самтредиа — 27,3%, Цхакаиа — 25,0%, Чохатаури — 26,0%, Чхороцку — 29,4%.

Вышеотмеченное положение вызвано тем, что районные отделы народного образования не уделяют достаточно времени и внимания вопросам педагогической профориентации, не заботятся о целевой подготовке учительских кадров, более того, по причине безответственного отношения ими к возложенным обязанностям из года в год не выполняется план внеконкурсного зачисления в пединституты молодежи, проживающей в высокогорных сельских районах. Отделы народ-

ного образования в недостаточном количестве направляют участников конкурса на предусмотренные для них лимитированные места, не ведут предварительной работы с отобранными кандидатами, не заботятся о повышении их образовательного уровня, в результате чего большинство кандидатов не может получить положительной оценки.

Вместо предусмотренных по плану в 1973—1978 годах 1410-ти кандидатов в пединституты было зачислено всего лишь 533 (приложение №8).

В этом направлении особо серьезными недостатками характеризуются Адигенский, Амбролаурский, Аспиндзский, Дманисский, Душетский, Казбегский, Лентехский, Местийский, Онский, Тетрицкаройский, Тианетский, Цагерский районы. Несмотря на неоднократные предупреждения со стороны Министерства просвещения за последние три года ни один из кандидатов, направленных Аспиндзским, Адигенским, Тетрицкаройским, Местийским и Онским районными отделами народного образования не смог вне конкурса поступить в пединституты.

Недостатки имеются также и в деле распределения, явки и закрепления молодых специалистов на местах. Например, из 1215-ти молодых специалистов, распределенных на работу в сельские школы на места явились 1114 и не явился 101; из 1273-х, распределенных в 1977 году явились 1122, не явился 151, в 1978 году из распределенных 1323-х явились по месту работы 1257, не явился 71. В 1976—1978 годах из предусмотренных по плану 3451 учителя в сельские школы не явилось 323 учителя (приложение №9).

Данные 1978 года свидетельствуют о серьезных недостатках в деле стажировки молодых специалистов. Например, из явившихся на места 1257 специалистов к работе приступило 980. Из них стажировку прошли 860 молодых специалистов. По уважительным причинам стажировку не смогли пройти 100 специалистов (призыв в ряды СА — 30; продолжительная болезнь — 15; декретный отпуск — 26, переход в

другой район или республику — 29) и по неуважительным причинам 20, из них одному специалисту из Гурджаанского района стажировка не была зачтена в виду плохой работы, и 19-ти специалистам за самовольный уход с работы (Гори-1, Дманиси — 3, Душети — 6, Зугдиди — 3, Марнеули — 3, Самтредиа — 1, Телави — 1).

Все еще не стоит на должной высоте методическая работа в сельских школах. Работа межшкольных методических объединений носит формальный характер, слаба роль и методкабинетов в этом деле, они не оказывают надлежащую и своевременную помощь молодым начинающим учителям, не помогают им в подборе тем по самообразованию и соответствующей литературы, мало внимания уделяют проведению проблемно-целевых семинаров. Подовляющее большинство не распологает нормальной материальной базой, дело прохождения практического курса стоит на низком уровне, слаба и целенаправленная работа со стажерами и учителями, получившими рекомендации в результате аттестации. Неудовлетворительна работа предметных методобъединений отдельных районов. Создавшееся положение вызвано и тем, что метокдабинеты не комплектуются лицами с соответствующей квалификацией и опытом. В кабинетах часто преобладают специалисты одного и того же гуманитарного предмета (Аспиндза, Амбролаури, Ахалкалаки, Ахалцихе, Ахмета, Гардабани, Гурджаани, Гегечкори, Гори, Дманиси, Абаша, Душети, Зугдиди, Зестафони и др).

Все еще значительные недостатки имеются и в деле создания сельских учителям надлежащих условий жизни.

На строительство жилых домов для учителей планом десятой пятилетки предусмотрено 71,2 тыс. кв. м. площади, однако Госпланом Грузинской ССР на эти цели выделен лимит всего на 31,5 тыс. кв. м. В Богдановском, Гардабанском, Тетрицкаройском, Орджоникидзевском и Казбегском районах по плану следовало отстроить 7 двухквартирных жилых домов для учителей, но в 1978 году не было пос-

троено ни одного. В Ванском районе вместо предусмотренных 210 тыс. кв. м. был отстроен жилой дом для учителей площадью всего в 70 кв. м., а в Цаленджихском районе вместо 460 кв. м. — 290 м.

Техническая документация на строительство жилого дома для учителей в селах Занати, Мцхемси и Маидани Абашского района уже давно составлена проектно-сметной конторой Министерства просвещения Грузинской ССР, но почему-то внесение ее в план задерживается по сегодняшний день. За последние 3 года ни одним колхозом и совхозом республики в порядке инициативы не отстроено ни одного жилого дома для учителей.

Особо заставляет задуматься то обстоятельство, что подавляющее большинство учителей ряда районов (Боржоми, Вани, Тианети, Хелвачаури, Каспи, Сухуми, Цаленджиха, Гардабани) не снабжаются отоплением, в то время как средства, выделяемые им исполкомами сельсоветов на коммунальные нужды и минимально не могут удовлетворить их требования. Например, 12 учителей Марткопской восьмилетней школы снимают квартиры, сельсовет же каждому из них выдает всего 6 рублей, фактически же учителя платят по 30-40 рублей. В Хобском и Цалкском районах учителя хозяину квартиры дополнительно платят 14-15 рублей. Преподаватель физики и математики восьмилетней школы села Личи Сачхерского района М. Мцкерашвили в 1978—1979 учебном году бросил работу из-за плохих жилищных условий.

Гардабанский, Адигенский, Сачхерский и другие районные отделы народного образования недостаточно заботятся о выделении приезжим учителям земельных участков и пастбищ.

В 1978 году за неимением средств госбанковским кредитом на строительство индивидуальных домов не смогли воспользоваться учителя Аспиндзского, Ахметского, Боржомского, Лагодехского, Казбегского, Гардабанского, Кварель-

ского, Лентехского, Терджольского, Тетрицкаройского, Цителцкаройского районов.

С целью неукоснительного выполнения постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 года «О дальнейшем улучшении условий работы сельских школ» коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР решила:

1. Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики неуклонно руководствоваться постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР о дальнейшем улучшении условий работы сельских школ соответствующими приказами Минпросов СССР и ГССР и обеспечить выполнение задач, намеченных в указанных документах:

— до конца текущего года на основании настоящего решения советам народного образования изучить и обсудить вопрос обеспечения сельских школ учительскими кадрами, создания для них надлежащих условий работы и быта, наметить конкретные меры и последовательно заботиться об их осуществлении;

— особое внимание обратить на дело укомплектования сельских школ высококвалифицированными учительскими кадрами, не допускать текучесть специалистов, широко развернуть работу по педагогической профориентации, достичь полного освоения мест, выделяемых районам для внеконкурсного зачисления абитуриентов в пединституты;

—установить строгий контроль за соблюдением льгот, устанавливаемых законодательством для учителей сельских школ и этот вопрос превратить в предмет обсуждения, подготовить соответствующую информацию для местных партийных и советских органов;

— категорически запретить школам подбор и прием учителей и руководящих кадров, не имеющих соответствующе-

го ценза и с нарушением установленных правил. Особое внимание уделить соблюдению принципа предметности при подборе работников отделов народного образования, методкабинетов и руководителей школ;

— улучшить работу методкабинетов, повысить их ответственность с целью активизации методической работы в районах, особое внимание уделять проведению целевых мероприятий с молодыми специалистами и учителями, получившими рекомендации. Подобрать и утвердить на советах народного образования опорные школы;

— с помощью местных партийных и советских органов добиться широкого участия колхозов, совхозов, а также предприятий и учреждений в деле создания нормальных условий работы и жизни сельских учителей.

2. Контроль за выполнением настоящего решения возложить на Управление кадров Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Г. Панчулидзе).

Председатель коллегии

Министр **О. КИНКАЛДЗЕ**

Приложение № 1

СВЕДЕНИЯ
о педагогических кадрах по городу и селу

вечерние и заочные школы		село		город		итого			годы
	из них женщин		из них женщин		из них женщин		из них женщин		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2502	1313	47761	28163	29066	21288	79329	50764		1974 г.
3,2%	52,5%	60,2%	59%	36,6%	73,2%		64,0%		
		31137		23915		55052		высш. обр.	
		65,2%		82,3%		69,4%			
		6651		2023		8674		незак. высш.	
		13,9%		7,0%		10,0%			
		8395		2842		11237		средн. спец.	
		17,6%		9,8%		14,2%			
		6483		286		1861		общ. средн.	
		13,8%		1,0%		2,3%			
2387	1273	47818	47989	29025	21339	79230	5060		1975 г.
3,0%	53,3%	60,3%	58,6%	36,6%	73,5%		63,9%		
2248		32399		24134		58261		высш. обр.	
94,2%		67,8%		38,2%					
130		6058		1924		8112		незак. высш.	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
5,4%		12,7%		6,6%					
9		7903		2721		10633		средн. спец.	1975 г.
0,4%		16,5%		9,4%					
		1458		246		1704		общ. средн.	
2263	1242	48463	28834	28979	21236	79705			
2,8%	54,9%	60,8%	69,5%		73,3%	36,3%			
2140		33926		24493		60559		высш. обр.	
94,6%		70,0%		84,5%					
116		5712		1862		7780		незак. высш.	1976 г.
5,1%		11,8%		6,4%					
7		7498		2906		9911		средн. спец.	
0,3%		15,5%		8,3%					
		1327		218		1535		общ. средн.	
		2,7%		0,8%					
2428	1322	48499	28919	29481	21776	80408	52017		
3,0%	54,4%	60,3%	59,6%	36,7%	73,9%		64,7%		
2293		34626		25198		62117		высш. обр.	
94,4%		71,4%		85,5%					
127		5478		1714		7319		незак. высш.	1977 г.
5,3%		11,3%		5,8%					
8		7203		2383		9594		средн. спец.	
0,3%		14,9%		8,1%					
		1192		186		1378		общ. средн.	
		24%		0,6%					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2387	1209	48014	28955	29787	22756	80178	52920	
3,0%	50,6%	59,9%	60,3%	35,9%	76,4%		66,0%	
		34783		25625		60408		выс. обр.
		72,4%		86,0%		75,3%		
		5081		1573		6654		незак. высш.
		10,6%		5,3%		8,3%		
		7030		2393		9423		средн. спец.
		14,6%		8,0%		11,7%		
		1120		196		1316		общ. сред.
		2,3%		0,6%		1,6%		

Приложение № 2

СВЕДЕНИЯ
о прохождении курсов квалификации учителей

1977 год

1. Центральный ИУУ — 200 групп 600 чел.
2. Абхазский ИУУ — 41 групп 1236 чел.
3. Аджарский ИУУ — 37 групп 1110 чел.
4. Юго-Осетинский ИУУ — 25 групп 750 чел.
5. Тбилисский ИУУ — 66 групп 2108 чел.
6. Кутаисский ИУУ — 105 групп 3150 чел.

В республике: 474 групп 14354 чел.
Дополнительно: 14660 чел.

Сельских учителей: 35,6%
Городских: 48,7%

1978 год

1. Центральный ИУУ — 170 групп 5100 чел.
2. Абхазский ИУУ — 41 групп 1230 чел.
3. Аджарский ИУУ — 45 групп 1350 чел.
4. Юго-Осетинский ИУУ — 45 групп 1350 чел.
5. Тбилисский ИУУ — 90 групп 2700 чел.
6. Кутаисский ИУУ — 105 групп 3150 чел.
7. Телавский ИУУ — 45 групп 1350 чел.

В республике: 541 групп 16230 чел.

Сельских учителей: 46,6%
Городских: 63,3%

Перспективный план:

1979 году — 16800 чел.
1980 году — 17200 чел.

ბიბლიოთეკა

Приложение №3

СВЕДЕНИЯ
о качественном росте педагогических кадров

Районы	Годы	учителя IV-X классов		
			среди них имеют	
			высшее обра	в %%-ах
Абашский	1971	356	267	75,0
	1976	337	284	86,1
	1977	331	331	98,0
	1978	314	299	95,2
Амбролаурский	1971	311	238	76,5
	1976	319	248	77,8
	1977	316	253	80,2
	1978	308	253	82,1
Адигенский	1971	185	136	73,5
	1976	229	193	84,3
	1977	236	196	83,0
	1978	205	184	89,8
Ванский	1971	433	280	64,7
	1976	463	328	59,0
	1977	469	334	71,2
	1978	469	351	74,8
Дманисский	1971	463	310	66,9
	1976	606	465	76,8
	1977	615	491	79,8
	1978	627	523	83,4
Зестафонский	1971	495	427	86,3
	1976	590	542	81,3
	1977	596	548	91,9
	1978	589	544	92,3
Местийский	1971	258	175	67,8
	1976	305	198	65,0
	1977	318	236	74,2
	1978	324	244	75,3
Орджоникидзевский	1971	343	260	79,7
	1976	342	269	79,4
	1977	323	260	79,4
	1978	299	269	89,9

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Приложение № 4

В 1974—1978 г. г. введено в эксплуатацию жилых домов для сельских учителей

(средствами госкапвложений)

1. 1974 г. — 2,538 кв. м.
2. 1975 г. — 1,401 кв. м.
3. 1976 г. — 420 кв. м.
4. 1977 г. — 280 кв. м.
5. 1978 г. — 1100 кв. м.

В 1974-78 г. г. всего 5.739 кв. м.

В 1979 году планом предусмотрено ввести в эксплуатацию учительские дома, общей площадью 1941 м^2.

Пользовались кредитом госбанка

1976 г. —	пользов.	478	учителей,	т. е.	0,99%
1977 г. —	»	»683	»	»	1,4%
1978 г. —	»	742	»	»	1,9%

Приложение № 5

СВЕДЕНИЯ

о коммунальных услугах, предоставленных сельским учителям и о выделенных на эти услуги расходах

1974 году планом было предусмотрено 1806,7 тыс. руб. — выполнено 1745,7 (96,6%).
1975 г. нет данных
1976 г. »
1977 г. планом было предусмотрено 1920,3 тыс. руб. — выполнено 1972,2 (102,1%).
1978 г. планом было предусмотрено 1991,4 тыс. тыс. руб. — выполнено 2032,8 (102,1%).
1979 г. планом было предусмотрено 2017,6 тыс. руб. — пока нет данных.

т. е. по сравнению с 1974 годом, в 1978 году расходы возросли на 287 тыс. рублей, т. е. на 16,4%.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

Приложение № 6

СВЕДЕНИЯ

о качественном составе педагогических кадров по предметам (данные на 1978 год)

Образование	Руский язык и литература в русской щколе	русский язык и литература в нерусских школах	Родной язык и литература	История	Физика	Математика	Химия	География	Биология
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Всего учителей:	2626	6138	8193	5568	4316	8245	3243	3647	3557
Среди них на селе	1076	4067	5564	3581	2673	5068	2095	2406	2356
Имеют высшее образов.	2363	5110	7217	5126	4043	7575	3057	3314	3163
	90,0%	83,2%	88,1%	92,1%	93,7%	91,9%	94,9%	90,9%	88%
Среди них на селе	897	3231	4773	3213	2432	4525	1924	2132	2031
	83,4%	79,4%	85,8%	89,8%	91,0%	89,3%	91,8%	88,6%	86,3%
Имеют незак. высш. образ.	148	724	701	362	233	593	158	256	281
	5,7%	11,8%	8,5%	6,5%	5,4%	7,2%	4,9%	7,0%	7,9%
Среди них на селе	94	584	569	309	205	471	145	208	226
	8,7%	14,4%	10,2%	8,6%	7,7%	9,3%	6,9%	8,6%	9,6%
Среднее спец. образ.	115	304	275	80	40	77	28	77	113
	4,3%	5,0%	3,4%	1,4%	0,9%	0,9%	0,9%	2,1%	3,2%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Среди них на селе	85 7,8%	252 6,2%	212 3,8%	59 1,6%	36 1,3%	72 1,4%	26 1,2%	66 2,7%	99 4,2%
Не имеют соотв. образ.	263 10,0%	1228 16,7%	976 11,9%	442 7,9%	273 6,3%	670 8,1%	186 5,7%	333 9,1%	394 11,1%
Среди них на селе	179 16,6%	836 20,6%	781 14,0%	368 10,2%	241 9,0%	543 10,7%	171 8,1%	274 11,4%	325 13,8%
Не имеют спец. обр.	50 2,9%	113 1,8%	70 0,8%	29 0,5%	16 0,4%	32 0,4%	26 0,8%	26 0,7%	30 0,8%
Среди них на селе	39 3,9%	95 2,3%	48 0,9%	28 0,5%	13 0,5%	29 0,6%	21 1,6%	24 0,9%	26 1,1%

Приложение № 7

Качественный состав педагогических кадров по предметам

	Английский	Немецкий	Французский
Всего учителей	2165	2289	659
Среди них на селе	710	1451	286
Имеют высшее образование	2052 (94,8)	1916 (83,7%	630 (95,6%)
Среди них на селе	629 (88,6%)	1127 (77,7%	272 (95,1%)
Имеют незакон. высш. обр.	92	243	25
Среди них на селе	61	204	11
Среднее спец. образован.	21	130	4
Среди них на селе	20	120	3
Не имеют соответ. об	113 (3,2%)	379 (16,3%)	29 (4,4%)
Среди них на селе	81 (11,4%)	324 (22,3%)	14 (4,3%)
Не имеют спец. образов.	9	55	—
Среди них на селе	8	52	—

Приложение № 8

ეროვნული ბიბლიოთეკა

СВЕДЕНИЯ

о зачислении в 1973-78 г. г. молодежи, проживающей в отдаленных сельских районах, в педагогические институты

Год	Предусмотрено планом	Зачислено
1973	172	74
1974	250	91
1975	219	64
1976	253	44
1977	253	66
1978	263	68
1973-1978	1410	407

Приложение № 9

СВЕДЕНИЯ

о распределении в 1974—1979 г. г. молодых специалистов в сельские школы

1976			1977			1978			1979		
распре-делено	явилось	не явилось	распре-делено	явилось	не явилось	распре-делено	явилось	не явилось			
1215	1114	101	1273	1122	151	1328	1257	71			

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1979 წლის 4 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეცსკოლა-ინტერნატების (სკოლების) ახალი სასწავლო წლისათვის მზადყოფნის შესახებ

შემოწმებით ირკვევა, რომ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1979 წლის 8 ივნისის № 404 დადგენილების „რესპუბლიკის საბავშვო სახლებისა და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატების მუშაობის მდგომარეობისა და მისი გადაჭრით გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ" შესასრულებლად რესპუბლიკის რიგი საბავშვო სახლების, სპეციალური და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა-ინტერნატების ხელმძღვანელები და პედაგოგიური კოლექტივები ქმედით ღონისძიებებს ახორციელებენ აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო პირობების, კვების სწორი ორგანიზაციის, სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სრულყოფის, კულტურული და საყოფაცხოვრებო მომსახურების უზრუნველსაყოფად.

აღნიშნულ დადგენილებათა პრაქტიკულად განხორციელების მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ ჩაატარა ინტერნატული ტიპის სასწავლო დაწესებულებების დირექტორებისა და სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელთა რესპუბლიკური თათბირი, რომელზედაც გაკრიტიკებულ იქნა ინტერნატული ტიპის სასწავლო დაწესებულებების საქმიანობაში არსებული ხარვეზები, გაანალიზდა მათი გამომწვევი მიზეზები და დაისახა კონკრეტული გზები არსებულ ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

ახალი სასწავლო წლისათვის კარგად მოემზადნენ თბილისის უსინათლო ბავშვთა (დირექტორი ამხ. თ. ადამაძე), სალიბაურის (დირექტორი ამხ. ი. დიასამიძე), ქ. ქუთაისის მათემატიკური (დი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რექტორი ამხ. ა. გვეტაძე), მუსიკალური (დირექტორი ამხ. გ. ბურ-ჯანაძე), თბილისის ყრუ ბავშვთა (დირექტორი ამხ. ზ. უკლება), გურჯაანის (დირექტორი ამხ. ო. ოქროშიძე), განთიადის (დირექ-ტორი ამხ. ა. კონჯარია), კალდახვარის (დირექტორი ამხ. ა. ამპარი), თბილისის № 1 დამხმარე (დირექტორი ამხ. მ. დუდუჩავა), საგუ-რამოს (დირექტორი ამხ. უ. ხარშილაძე), მარტყოფის (დირექტორი ამხ. შ. კენჭაძე) სკოლა-ინტერნატები; მახინჯაურის, ეწერის, კოჯ-რის № 2 და ქურთის საბავშვო სახლები (დირექტორები ზედანია, ნ. შავლაძე, თ. ლეშკაშელი, ა. შახნაზაროვი).

მიმდინარე სასწავლო წელს ინტერნატული ტიპის სასწავლო დაწესებულებებმა შეიძინეს 953260 მანეთის მაგარი და რბილი ინვენტარი, 70 000 მანეთის თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალა და ტექნიკური საშუალებები. სმენადაქვეითებულ და ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატებმა მიიღეს ლინგაფონის 10 კაბინეტი და 6 სპეციალური აპარატი „სპექტრი", ხოლო უახლოეს მომავალში და-მატებით მიიღებენ აღნიშნული დასახელების 12 აპარატს.

ინტერნატული ტიპის დაწესებულებებისათვის მიმდინარე წლის მაისის თვეში გამოყოფილი იქნა 24 ავტომანქანა, რამაც ერთგვარად გადაჭრა აღნიშნულ დაწესებულებათა ტრანსპორტით უზრუნველყოფის საკითხი.

ახალი სასწავლო წლისათვის სკოლა-ინტერნატები და საბავშ-ვო სახლები უზრუნველყოფილი არიან სასკოლო სახელმძღვანე-ლოებით, მეთოდური ლიტერატურითა და პროგრამებით, მოსწავ-ლეთა ფორმებით, სასწავლო ნივთებით და სასკოლო ინვენტარით. მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ხელმძღვანელობა და კონტროლი სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესისადმი.

ახალქალაქის სკოლა-ინტერნატში გაიხსნა მათემატიკური კლა-სები.

სულ ერთი წელია, რაც მოქმედებენ რუსთავის სქოლიოზითა და გურჯაანის ცერებრალური დამბლით დაავადებულ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატები, მაგრამ უკვე საგულისხმო წარმატებებს მი-აღწიეს ბავშვთა მკურნალობისა და სწავლა-აღზრდის საქმეში. ორივე სკოლა-ინტერნატში შექმნილია ფიზიო-თერაპიული და სამკურ-ნალო ფიზკულტურის კაბინეტები. აქვთ კარგი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. გურჯაანის სკოლა-ინტერნატში მოეწყო სამკურ-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნალო აუზი, კაბინეტები აღიჭურვა ახალი სამკურნალო აპარატურით, დიდ ეფექტს იძლევა ახტალის ტალახის აბაზანებით მკურნალობა.

მიუხედავად გარკვეული წარმატებებისა, ახალი სასწავლო წლისათვის სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მზადების საქმეში ადგილი აქვს გარკვეულ ნაკლოვანებებს. დროულად ვერ შეაკეთეს საძინებელი, სასწავლო, სასადილო და სამკურნალო კორპუსები, სანიტარული კვანძები, კანალიზაცია, წყალგაყვანილობა კასპის (დირექტორი ა. გუგულაშვილი), ცხინვალის (დირექტორი პ. გაზაევი), ლენინგორის (დირექტორი ა. ჩეტიევი), ჯავის (დირექტორი ი. კოჩიევი), სიღნაღის (დირექტორი შ. მახაშვილი), ბოდბის (დირექტორი რ. ბურდულაძე), ყვარლის (დირექტორი ე. ლოლიაშვილი), კაჭრეთის (დირექტორი ზ. ღვინიაშვილი), სამტრედიის (დირექტორი ო. ნიკოლეიშვილი) სკოლა-ინტერნატებმა და თელავის საბავშვო სახლმა (დირექტორი ა. ალიევი).

შემოწმების დღისათვის, 1979 წლის 24 აგვისტოს, რემონტისათვის გამოყოფილი თანხების თითქმის ნახევარი აუთვისებელი ქონდათ ყვარლის, ცხინვალის, სამტრედიის სკოლა-ინტერნატებსა და თელავის საბავშვო სახლს. გეგმით გათვალისწინებული კონტინგენტის დამაგრებას წლების მანძილზე ვერ უზრუნველყოფენ კაჭრეთისა და ყვარლის სკოლა-ინტერნატები.

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები და ინტერნატული ტიპის დაწესებულებათა ხელმძღვანელები ხშირად სერიოზულ სიძნელეებს აწყდებიან მოიჯარადრე ორგანიზაციების შერჩევის საქმეში, ხოლო სახალხო დეპუტატების ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომები არ უწევენ მათ ქმედით დახმარებას სარემონტო სამუშაოების ორგანიზაციაში.

გამოყოფილი თანხებისა და მასალების ფარგლებში დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვების მიხედვით მიმდინარე და კაპიტალური სარემონტო სამუშაოების გაშლა, ხშირ შემთხვევაში, შეუძლებელი ხდება სამშენებლო მასალებით ობიექტების მომარაგების საქმეში არსებული შეფერხებების გამო, ხშირია სარემონტო სამუშაოების გაჭიანურების შემთხვევები.

აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით კოლეგიამ **გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:**

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

— განიხილონ აღნიშნული გადაწყვეტილება და არსებულ ნაკლოვანებათა დროულად აღმოფხვრისათვის დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი;

— პერიოდულად შეისწავლონ სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, აღსაზრდელთა საყოფაცხოვრებო პირობები, აღმოუჩინონ მათ ქმედითი დახმარება. მიიღონ საჭირო ზომები არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსახფვრელად.

2. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოსთან (ამხ. პ. თუთბერიძე) ერთად, ღრმად და საფუძვლიანად შეისწავლოს სპეციალურ სკოლა-ინტერნატებში ბავშვთა სამედიცინო მომსახურების მდგომარეობა, გაატაროს ქმედითი ღონისძიებანი აღსაზრდელთა მკურნალობის გაუმჯობესების მიზნით.

3. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების დირექტორებმა:

— შეაჯამონ ახალი სასწავლო წლისათვის ჩატარებული მუშაობის შედეგები და დაუყოვნებლივ აღმოფხვრან არსებული ნაკლოვანებანი;

— მიიღონ გადამჭრელი ზომები სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების კონტინგენტის გეგმის შესასრულებლად;

— ქმედითი ზომები მიიღონ კაბინეტ-ლაბორატორიების, სახელოსნოების სათანადო ხელსაწყო-იარაღებისა და სასწავლო-მოწყობილობით აღჭურვისათვის. უზრუნველყონ ბიბლიოთეკები მეთოდური და მხატვრული ლიტერატურით;

— მიიღონ საჭირო ზომები არსებულ მიწის ნაკვეთებზე სანიმუშო სასწავლო და დამხმარე მეურნეობების მოსაწყობად. საქმიანი კონტაქტი იქონიონ შეფ ორგანიზაცია-დაწესებულებებთან.

4. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების პედაგოგიურმა კოლექტივებმა:

— სისტემატურად აიმაღლონ საკუთარი იდეურ-პოლიტიკური და თეორიული მომზადების დონე, სწავლების თანამედროვე, ეფექტური ხერხებისა და საშუალებათა აქტიური გამოყენებით მიაღწიონ მოსწავლეთა მაღალ თეორიულ მომზადებას, აღზრდისა და სწავლების ჰარმონიულ ურთიერთშერწყმას;

— სათანადო დონეზე წარმართონ მოსწავლეთა შრომითი სწავლება, პროფესიული ორიენტაცია.

5. ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დეფექტოლოგიის სექტორმა ქმედითი დახმარება გაუწიოს სპეცსკოლა-ინტერნატებს სასწავლო პროცესის სრულყოფის საქმეში.

6. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ. მ. დარჩია):

— საკურსო ღონისძიებებში მნიშვნელოვანი ადგილი დაუთმოს სპეცსკოლა-ინტერნატებს პედაგოგ-აღმზრდელთა გადამზადების, მათი თეორიული და პრაქტიკული დახელოვნების საქმეს;

— სულ უფრო ხშირად მიმართოს მუშაობის ისეთ ფორმას, როგორიცაა ადგილზე მისვლა, თეორიული და პრაქტიკული სემინარების ჩატარება.

7. გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“, ჟურნალმა „სკოლა და ცხოვრებამ“ (ამხ. ამხ. ნ. შველიძე, გ. საჯაია) უფრო ფართოდ გააშუქონ სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მუშაობა, განაზოგადონ მოწინავეთა გამოცდილება.

8. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე განახორციელოს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამხ. ჰ. თუთბერიძე).

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი **ო. ქინქლაძე**

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О готовности школ-интернатов, детских домов и спецшкол-интернатов (школ) к новому учебному году

4 октября 1979 года

Проверка показала, что руководители и педагогические коллективы ряда детских домов, специальных и общеобразовательных школ-интернатов осуществляют действенные мероприятия по созданию нормальных бытовых условий воспитанников, правильной организации их питания, совершенствованию учебно-воспитателного процесса и обеспечению культурно-бытового обслуживания во исполнение постановления Совета Министров Грузинской ССР от 8 июля 1979 года № 404 «О состоянии работы детских домов и школ-интернатов для детей сирот и детей, лишенных попечительства родителей».

С целью практического осуществления настоящего постановления Министерства просвещения Грузинской ССР проведено Республиканское совещание директоров учебных заведений интернатного типа и руководителей местных органов народного образования, на котором резкой критике подверглись пробелы, имеющиеся в работе учебных заведений интернатного типа, были проанализированы причины, порождающие эти недостатки и намечены конкретные пути их предотвращения.

К новому учебному году хорошо подготовились: Тбилисская школа-интернат для слепых детей (директор тов. Т. Адамадзе), Салибаурская школа-интернат (директор тов. И. Диасамидзе), Кутаисская математическая школа-интернат (директор тов. А. Гветадзе), музыкальная школа-интер-

нат (директор тов. Г. Бурджанадзе), Тбилисская школа-интернат для грухих детей (директор тов. З. Уклеба), Гурджаанская школа-интернат (директор тов. О. Окрошидзе), Гантиадская школа-интернат (директор тов. А. Канджариа), Калдахварская школа-интернат (директор тов. А. Ампари), Тбилисская 1-я вспомогательная школа-интернат (директор тов. М. Дудучава), Сагурамойская школа-интернат (директор тов. У. Харшиладзе), Марткопская школа-интернат (директор тов. Ш. Кенчадзе), Махинджаурский, Эцерский, Коджорский 2-й и Куртский детские дома (директора тов. тов. Зедания, Н. Шавладзе, Т. Лешкашели, А. Шахназаров).

В текущем учебном году учебные заведения интернатного типа приобрели жесткий и мягкий инвентарь на сумму 953260 рублей, учебно-наглядные пособия, дидактический материал и технические средства обучения на сумму 70000 рублей. Школы-интернаты для слабослышащих и глухих детей получили 10 лингафонных кабинетов и 6 специальных аппарата «Спектр», а в ближайшее время дополнительно получат 12 аппаратов этого же наименования.

В мае месяце текущего года для учреждений интернатного типа выделено было 24 автомашины, что определенным образом разрешило вопрос обеспечения указанных учреждений транспортом.

К новому учебному году школы-интернаты и детские дома обеспечены школьными учебниками, методической литературой и программами, ученической формой, учебными принадлежностями и школьным инвентарем. Значительным образом улучшилось руководство и контроль за учебно-воспитательным процессом.

В Ахалкалакской школе-интернате открылись математические классы.

Всего год, как начали действовать Руставская школа-интернат для детей, больных сколиозом и Гурджаанская школа-интернат для детей, больных церебральным парали-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

чом, но уже достигли значительных успехов в деле лечения, обучения и воспитания детей.

В обоих школах-интернатах созданы физио-терапевтический кабинет и кабинет лечебной физкультуры; у них хорошая материально-техническая база. В Гурджаанской школе-интернате действует лечебный бассейн, кабинеты оснащены новой лечебной аппаратурой, большой эффект дает лечение ваннами ахтальской грязи.

Несмотря на определенные успехи, в деле подготовки школ-интернатов и детских домов к новому учебному году имели место и серьезные недостатки. Своевременно не заделаны спальный, учебный, столовый и лечебный корпуса, санитарные узлы, канализация и водопровод в Каспской (директор А. Гугулашвили), Цхинвальской (директор Х. Газаев), Ленингорской (директор А. Четиев), Джавской (директор И. Кочиев), Сигнахской (директор Ш. Махашвили), Бодбийской (директор Р. Бурдули), Кварельской (директор Э. Лолиашвили), Качретской (директор З. Гвиниашвили), Самтредской (директор О. Николеишвили) школах-интернатах и Телавском детском доме (директор А. Алиев).

Ко дню проверки, 24 августа 1979 года, почти половина средств, выделенных на ремонт, не была освоена Чварльской, Цхинвальской, Самтредской школами-интернатами и Телавским детским домом. Закрепление предусмотренного по плану контингента не могут обеспечить на протяжении ряда лет Качретская и Кварельская школы-интернаты.

Местные органы народного образования и руководители учреждений интернатного типа часто сталкиваются с серьезными трудностями в деле подбора подрядных организаций, а исполкомы местных советов народных депутатов не оказывают им действенной помощи в организации ремонтных работ.

По сметам, утвержденным в пределах выделенных средств и материалов, проведение работ по текущему и ка-

питальному ремонту часто становится невозможным, ввиду задержек в деле снабжения объектов строительными материалами и затянувшихся ремонтных работ.

С целью искоренения отмеченных недостатков коллегия решила:

1. Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

— рассмотреть настоящее решение и наметить действенные мероприятия по своевременному искоренению имеющихся недостатков;

— периодически изучать учебно-воспитательную работу школ-интернатов и детских домов, состояние бытовых условий воспитанников, оказывать им действенную помощь. Принять необходимые меры по искоренению имеющихся недостатков.

2. Просить Министерство здравоохранения совместно с Управлением школ-интернатов и детских домов Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Г. Тутберидзе), глубоко и основательно изучить состояние медицинского обслуживания детей в специальных школах-интернатах, провести действенные мероприятия с целью улучшения лечения воспитанников.

3. Директорам школ-интернатов и детских домов:

— подытожить результаты работы, проведенной к новому учебному году и безотлагательно искоренить имеющиеся недостатки;

— принять решительные меры по выполнению плана контингента школ-интернатов и детских домов;

— осуществить действенные мероприятия по оснащению кабинетов, лабораторий и мастерских соответствующими учебными принадлежностями и учебным оборудованием. Обеспечить библиотеки методической и художественной литературой;

— принять необходимые меры по созданию образцового учебного и подсобного хозяйства на имеющихся земельных участках. Установить деловые контакты с шефскими организациями и учреждениями;

4. Педагогическим коллективам школ-интернатов и детских домов:

— систематически повышать уровень своей идейно-политической и теоретической подготовки; активно используя современные эффективные способы и средства обучения, добиться высокой теоретической подготовки учащихся, гармонического сочетания воспитания и обучения;

— вести на надлежащем уровне трудовое обуение учащихся.

5. Сектору дефектологии Научно-исследовательского института педагогических наук им. Я. Гогебашвили оказать действенную помощь специальным школам-интернатам в деле совершенствования учебного процесса.

6. Центральному институту усовершенствования учителей (тов. М. Дарчиа):

— в курсовых мероприятиях значительное место уделять делу переподготовки педагогов-воспитателей специальных школ-интернатов, их теоретическому и практическому совершенствованию;

— чаще прибегать к такой форме работы, как выезд на места, проведение теоретических и практических семинаров.

7. Газете «Сахалхо ганатлеба», журналу «Скола да цховреба» (тов. тов. Н. Швелидзе, Г. Саджаиа) шире освещать работу школ-интернатов и детских домов, обобщать передовой опыт.

8. Контроль за выполнением настоящего решения осуществить Управлению школ-интернатов и детских домов (тов. Г. Тутберидзе).

Председатель коллегии
Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოსა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 4 ოქტომბრის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

სასკოლო ინტერნატების II რესპუბლიკური დათვალიერების შ ე ს ა ხ ე ბ

საყოველთაო-სავალდებულო საშუალო განათლების წარმატებით განხორციელებისა და მისი შემდგომი სრულყოფის, მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის დონის ამაღლების, ჯანმრთელობის დაცვის, სასკოლო ინტერნატების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცების, მათი მუშაობის ძირეულად გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ე ს:

1. ჩატარდეს სასკოლო ინტერნატების II რესპუბლიკური დათვალიერება 1979 წლის ოქტომბრიდან 1980 წლის მაისამდე.

2. დამტკიცდეს: სასკოლო ინტერნატების დათვალიერების დებულება (დანართი № 1);

— რესპუბლიკური კომისიის შემადგენლობა (დანართი № 2);

— დათვალიერება ჩატარდეს ორ ეტაპად:

I — ადგილობრივი-სარაიონო (საქალაქო) კომისიის მიერ;

II — რესპუბლიკური კომისიის მიერ.

3. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, ადგილობრივ კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს შექმნან სასკოლო ინტერნატების დათვალიერების ადგილობრივი კომისიები.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

4. ადგილობრივმა კომისიებმა დათვალიერების მასალები გადმოუგზავნონ რესპუბლიკურ კომისიას (საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველო) 1980 წლის 25 თებერვლამდე.

5. რესპუბლიკურმა კომისიამ შეაჯამოს დათვალიერების შედეგები და განსახილველად წარუდგინოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიას, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმს 1980 წლის მაისისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი

თ. ქინქლაძე

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

მ. წიკლაური

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე

დ. იოსელიანი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დანართი № 1

დებულება

სასკოლო ინტერნატების რესპუბლიკური დათვალიერების შესახებ

სასკოლო ინტერნატების რესპუბლიკური დათვალიერება ტარდება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოს, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ 1979 წლის ოქტომბრიდან 1980 წლის მაისამდე.

დათვალიერების ამოცანები

1. სასკოლო ინტერნატებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის შემდგომი სრულყოფა, მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხისა და აღზრდილობის დონის ამაღლება, მათი აღზრდა ვ. ი. ლენინისა და მისი თანამებრძოლების ცხოვრებისა და მოღვაწეობის მაგალითებზე, საბჭოთა ხალხის რევოლუციურ, საბრძოლო და შრომით ტრადიციებზე.

2. სასკოლო ინტერნატების სასწავლო-მატერიალური ბაზის, აღსაზრდელთათვის საუკეთესო საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნა, მათი სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესება.

3. საშეფო ორგანიზაციებთან — კოლმეურნეობებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან და სხვა დაწესებულებებთან და სამრეწველო საწარმოებთან კავშირის დამყარება.

დათვალიერება ტარდება შემდეგი პუნქტების მიხედვით:

— ინტერნატების კონტინგენტის სახალხო-სამეურნეო გეგმის შესრულება;

— სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შინაარსი და ფორმები:

— სკოლებისა და სასკოლო ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ერთობლივი გეგმის, მეცადინეობის ყოველ-

დღიური და ყოველკვირეული განრიგის არსებობა, დასახულ ღონისძიებათა კონკრეტულობა;

— საშინაო დავალებათა შესასრულებლად მეცადინეობის ჩატარების ორგანიზაცია და მეთოდიკა, აღმზრდელების კავშირი საგნის მასწავლებლებთან;

— მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური, პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდა;

— მოსწავლეთა ზნეობრივი და ესთეტიკური აღზრდა;

— აღსაზრდელთა შრომითი სწავლება და აღზრდა, ტექნიკური შემოქმედების განვითარება, შრომისა და დასვენების ორგანიზაცია;

— ბავშვთა ფიზიკური მომზადება (კლასგარეშე სპორტული მუშაობა, თამაშები), მშთ კომპლექსის ნორმების ჩაბარება;

— სასკოლო ინტერნატში მცხოვრებ მოსწავლეთა აქტიური ჩაბმა კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების ცხოვრებაში.

3. ინტერნატების შენობების სანიტარული მდგომარეობა; მიწის ნაკვეთების კეთილმოწყობა, კანალიზაციისა და წყალმომარაგების მდგომარეობა. აღსაზრდელთა მიერ პირადი ჰიგიენის დაცვა. პროფილაქტიკური შემოწმების დროულად ჩატარება. შტატების მედიცინის მუშაკებით დაკომპლექტება.

4. მოსწავლეთა კვების ორგანიზაცია:

— სასადილოებისა და სამზარეულოს სანიტარული მდგომარეობა, მათი უზრუნველყოფა საჭირო ტექნოლოგიური აღჭურვილობითა და ჭურჭლით;

— კვების პროდუქტებით მომარაგება (ხორცი, რძე, კარაქი, წვენები, ბოსტნეული და კარტოფილი), მომზადებული კერძების მრავალფეროვნება და კალორიულობა, მათი ვიტამინიზაცია;

— საცდელ ნაკვეთებზე მოყვანილი ხილის, ბოსტნეულისა და კარტოფილის გამოყენება;

აღსაზრდელთა მომსახურების კულტურა, მათი კულტურული ქცევის ჩვევები, პურისა და სხვა კვების პროდუქტებისადმი პატივისცემა.

5. მოსწავლეთა საერთო საცხოვრებლის, ბოსტნეულის შესა-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნახი, აბანოების, სამრეცხაოებისა და სხვა დამხმარე შენობათა მშენებლობის გეგმის შესრულება:

— ცენტრალურ გათბობაზე გადაყვანის, მათი რბილი და მაგარი ინვენტარით აღჭურვა (ლოგინითა და თეთრეულით, საწოლებით, მაგიდებით, სკამებით, ტანსაცმლითა და წიგნების კარადებით, სარკეებით, პირსაბანებით, საკიდებით); ტანსაცმლის, თეთრეულის, ფეხსაცმლის, თავსამკაულის მდგომარეობა და შენახვა;

— საყოფაცხოვრებო შენობების, დასასვენებელი, სათამაშო და გასართობი ოთახების გამოყოფა.

6. პედაგოგიური კადრები:

— პერსონალის საერთო განვითარების, იდეურ-პოლიტიკური და კულტურული დონის, პედაგოგიური და საწარმოო კვალიფიკაციის ამაღლების ფორმები;

— სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის ორგანიზაციაში და აღსაზრდელთათვის საუკეთესო საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნაში მაღალი მაჩვენებლების მქონე ცალკეული აღმზრდელებისა და მთლიანი კოლექტივის გამოცდილების შესწავლა.

7. კავშირი შეფ ორგანიზაციებთან, სამრეწველო საწარმოებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან და კოლმეურნეობებთან, მათი მონაწილეობა ინტერნატების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკიცებაში, საალმზრდელო ღონისძიებების გატარებაში.

დათვალიერების შედეგების დაჯამება და გამარჯვებულთა დაჯილდოება

სახალხო განათლების განყოფილებები, კომკავშირის რაიკომები, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირების კომიტეტები საორგანიზაციო კომიტეტში წარმოადგენენ ინფორმაციას დათვალიერების შედეგების შესახებ და აგრეთვე წინადადებებს საუკეთესო კოლექტივებისა და მუშაკების წახალისების შესახებ 1980 წლის 25 თებერვლამდე.

საუკეთესო პედაგოგიური კოლექტივები, ადგილობრივი კომიტეტები, კომკავშირული ორგანიზაციები, სკოლის დირექტორები, ინტერნატების გამგეები, მასწავლებლები, აღმზრდელები, პროფკავშირისა და კომკავშირის აქტივისტები, რომლებმაც სასკოლო

ინტერნატების მუშაობაში მიაღწიეს მაღალ მაჩვენებლებს, დაჯილდოვდებიან განათლების სამინისტროს, საქართველოს ალკკ ცკ-ის, განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულების მუშაკთა პროფკავშირების რესპუბლიკური კომიტეტის საპატიო სიგელით.

გამარჯვებულ სასკოლო ინტერნატებს ცენტრალიზებული წესით გამოეყოფათ თანხა

I ადგილისათვის — 1000 მანეთი

II ადგილისათვის — 700 მანეთი

III ადგილისათვის — 500 მანეთი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР, СЕКРЕТАРИАТА ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА ЛКСМ ГРУЗИИ И ПРЕЗИДИУМА РЕСПУБЛИКАНСКОГО КОМИТЕТА ПРОФСОЮЗОВ РАБОТНИКОВ ПРОСВЕЩЕНИЯ, ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ И НАУЧНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ

О II Республиканском смотре пришкольных интернатов

4 октября 1979 года

С целью успешного осуществления всеобщего обязательного среднего образования и его дальнейшего совершенствования, повышения уровня обучения и воспитания учащихся, охраны их здоровья, укрепления учебно-материальной базы пришкольных интернатов и коренного улучшения их работы коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР, Секретариат Центрального Комитета ЛКСМ Грузии и Президиум Республиканского комитета профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений решают:

1. Провести II Республиканский смотр пришкольных интернатов с октября 1979 года по май 1980 года.

2. Утвердить: Положение о смотре пришкольных интернатов (приложение №1);

— состав Республиканской комиссии (приложение №2).

3. Смотр провести в два этапа:

I местной — районной (городской) комиссией;

II Республиканской комиссией.

4. Обязать Министерства просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделы народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, местные комсомольские и профсоюзные организации создать местные комиссии по проведению смотра пришкольных интернатов;

— местным комиссиям материалы смотра переправлять Республиканской комиссии (Управлению школ Министерства

ეროვნული ბიბლიოთეკა

просвещения Грузинской ССР) до 25 февраля 1980 года;

— Республиканской комиссии подытожить результаты смотра и представить для рассмотрения коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР, Секретариату Центрального Комитета ЛКСМ Грузии и Президиуму Республиканского комитета профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений к маю 1980 года.

Министр просвещения Грузинской ССР

О. КИНКЛАДЗЕ

Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии

Ж. ШАРТАВА

Председатель Республиканского комитета профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений

Д. ИОСЕЛИАНИ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ПОЛОЖЕНИЕ

о Республиканском смотре пришкольных интернатов

Республиканский смотр пришкольных интернатов проводят Министерство просвещения Грузинской ССР, Секретариат Центрального Комитета ЛКСМ Грузии и Президиум Республиканского комитета профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений с октября 1979 года по май 1980 года.

Задачи смотра

1. Дальнейшее совершенствование учебно-воспитательного процесса в пришкольных интернатах, повышение качества знаний и уровня воспитанности учащихся, воспитание учащихся на примерах жизни и деятельности В. И. Ленина и его соратников, революционных, боевых и трудовых традициях советского народа.

2. Создание учебно-материальной базы пришкольных интернатов, наилучших условий быта воспитанников, улучшение их медицинского обслуживания.

3. Установление контактов с шефскими организациями — колхозами, совхозами и другими учреждениями и промышленными предприятиями.

Смотр проводится по следующим пунктам:

1. Выполнение народнохозяйственного плана контингента интернатов;

2. Содержание и формы учебно-воспитательной работы:

— наличие совместного плана учебно-воспитательной работы школ и пришкольных интернатов, ежедневных и еженедельных распорядков занятий, конкретизация намеченных мероприятий;

— организация и методика проведения занятий по выполнению домашних заданий, связь воспитателей с преподавателями;

— идейно-политическое, патриотическое и интернацио-нальное воспитание учащихся;

— нравственное и эстетическое воспитание учащихся;

— трудовое обучение и воспитание воспитанников, развитие в них навыков технического творчества, организация труда и отдыха;

— физическая подготовка детей (внеклассная спортивная работа и игры), проведение норм комплекта ГТО;

— активное вовлечение учащихся, проживающих в пришкольных интернатах, в деятельность комсомольских и пионерских организаций.

3. Санитарное состояние зданий интернатов; благоустройство земельных участков, состояние канализации и водоснабжения. Своевременная профилактическая проверка. Укомплектование штатов медицинскими работниками.

4. Организация питания учащихся:

— санитарное состояние столовых и кухни, их обеспечение необходимым технологическим оборудованием и посудой;

— снабжение продуктами питания (мясо, молоко, масло, соки, овощи и картофель), ассортимент и калорийность блюд, их витаминизация;

— использование фруктов, овощей и картофеля, выращенных на опытных участках;

— культура обслуживания воспитанников, навыки их культурного поведения, уважение хлеба и других продуктов питания.

5. Выполнение плана строительства зданий для общежития учащихся, хранения овощей, бань, прачечных и других подсобных зданий. Переход на Центральное отопление, оснащение помещений мягким и жестким инвентарем (бельем, кроватями, столами, стульями, шкафами для одежды и книг, зеркалами, умывальниками, вешалками). Состояние и хранение одежды, белья, обуви, головных уборов.

Выделение жилых зданий, комнат для отдыха, игр и развлечений.

6. Педагогические кадры. Формы общего развития персонала, повышения идейно-политического и культурного уровня, педагогической и производственной квалификации. Изучение опыта отдельных воспитателей и всего коллектива, имеющих высокие показатели в организации учебно-воспитательного процесса и создании наилучших бытовых условий для воспитанников.

7. Контакты с шефскими организациями, промышленными предприятиями, совхозами и колхозами; их участие в укреплении учебно-материальной базы, проведении воспитательных мероприятий.

Подытоживание результатов смотра и награждение победителей

Отделы народного образования, райкомы комсомола, комитеты профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений в организационный комитет представляют информацию об итогах смотра и предложения о поощрении наилучших коллективов и работников до 25 февраля 1980 года.

Наилучшие педагогические коллективы, местные комитеты. комсомольские организации, директора школ, заведующие интернатами, учителя, воспитатели, профсоюзные и комсомольские активисты, достигшие высоких показателей в работе пришкольных интернатов, награждаются Почетной грамотой Министерства просвещения Грузинской ССР, Центрального Комитета ЛКСМ Грузии и Республиканского комитета профсоюзов работников просвещения, высшей школы и научных учреждений.

Для победителей учреждены три денежные премии:

I место — 1000 рублей
II место — 700 рублей
III место — 500 рублей.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1979 წლის 4 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

ქ. თბილისის რიგ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში აღმოსავლური ენების სწავლების მდგომარეობისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

ზემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილების შესასრულებლად 1977—1978 სასწავლო წლიდან ქ. თბილისის 1-ლი, 54-ე და 45-ე ექსპერიმენტული სკოლების მე-2 კლასიდან შემოღებულ იქნა შესაბამისად არაბული, თურქული და სპარსული ენების სწავლება.

როგორც შემოწმებამ გვიჩვენა, მე-2 და მე-3 კლასების მოსწავლეები კარგად დაეუფლენ პროგრამულ მასალას, შეითვისეს უცხოურ ენაზე მეტყველების საწყისი უნარ-ჩვევები, დამაკმაყოფილებლად ერკვევიან ენის ფონეტიკაში, აქვთ გარკვეული ლექსიკური მარაგი, რომელსაც იყენებენ მიკროტექსტების შესადგენად. დამაკმაყოფილებელია მათი კითხვისა და მეტყველების დონე.

არაბული, თურქული და სპარსული ენების სწავლების საქმეში განსაკუთრებულ დაინტერესებას იჩენენ უნივერსიტეტის თურქოლოგიისა და სემიტოლოგიის კათედრები, რომლებმაც მე-2 და მე-3 კლასებისათვის მოამზადეს სასწავლო პროგრამები და სახელმძღვანელოები.

აღნიშნული კლასების მუშაობას დადებითი შეფასება მისცეს ახლოაღმოსავლეთიდან ჩამოსულმა უცხოელმა სპეციალისტებმა, კმაყოფილება გამოთქვეს მოსწავლეთა მშობლებმა.

ყოველივე ზემოაღნიშნული საფუძველს იძლევა იმისათვის, რომ რესპუბლიკაში გაიზარდოს იმ სკოლების რაოდენობა, რომლებშიც შემოღებულ იქნება არაბული, თურქული და სპარსული ენების სწავლება.

ქ. თბილისის სკოლებში აღმოსავლური ენების სწავლების შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მიმდინარე 1979—1980 სასწავლო წლიდან ქ. თბილისის 31-ე, 126-ე და 130-ე საშუალო სკოლებში მე-2 კლასიდან შემოღე-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბულ იქნას შესაბამისად არაბული, თურქული და სპარსული ენების სწავლება.

2. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ (ამხ. ლ. ჩიქვანაია):

— უზრუნველყოს ეს სკოლები აღნიშნული ენების სასწავლო კაბინეტებით ან კლას-კაბინეტებით;

— მასწავლებელთა კადრების უკეთ მომზადების მიზნით მჭიდრო, საქმიანი კონტაქტი დაამყაროს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სემიტოლოგიის, ირანისტიკისა და თურქოლოგიის კათედრებთან.

3. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) სასწავლო პროგრამების, სახელმძღვანელოების, თვალსაჩინო და დიდაქტიკური მასალების პროექტები სასწავლო-მეთოდურ საბჭოზე განხილვისა და მოწონების შემდეგ დასამტკიცებლად წარმოადგინოს კოლეგიაზე;

— სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამმართველოსთან ერთად (ამხ. ნ. ღლონტი) უზრუნველყოს მათი დროულად გამოცემა;

— შეიქმნას საორგანიზაციო ჯგუფი, რომელიც უხელმძღვანელებს აღმოსავლური ენებისადმი მიძღვნილ საკავშირო კონფერენციისათვის მზადებას.

4. სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამმართველომ (ამხ. ნ. ღლონტი) მეთოდური და პოპულარული ლიტერატურით სკოლების უზრუნველყოფის მიზნით კონტაქტი დაამყაროს აღმოსავლური ლიტერატურის მთავარ გამომცემლობასთან.

5. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. თ. ჩიტაძე) ქ. თბილისის 1-ლ, 54-ე, 45-ე ექსპერიმენტულ, 31-ე, 126-ე და 130-ე საშუალო სკოლებში დაუშვას ლაბორანტის თითო საშტატო ერთეული.

6. ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციამ (ამხ. გ. საჯაია) საგნობრივ დამატებაში „უცხოური ენები სკოლაში“ შექმნას სპეციალური განყოფილება, რომელშიც გამოქვეყნდება მეთოდური წერილები აღმოსავლური ენების მასწავლებელთა დასახმარებლად, განზოგადდება მოწინავე გამოცდილება.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

7. ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ (ამხ. თ. ჟღენტი) დაამყაროს მეგობრული ურთიერთობა ბულგარეთის დემოკრატიული რესპუბლიკის ასეთი ტიპის სკოლებთან მოსწავლეთა ინტერნაციონალური აღზრდისა და გამოცდილების გაზიარების მიზნით.

8. თბილისის 1-ლი, 54-ე, 45-ე ექსპერიმენტული, 31-ე, 126-ე და 130-ე საშუალო სკოლების დირექტორებმა გამოცდილების გაზიარების მიზნით საქმიანი კონტაქტი დაამყარონ მოძმე რესპუბლიკების იმ სკოლებთან, რომელთაც ახლო აღმოსავლური ენების სწავლების ტრადიცია გააჩნიათ;

— სკოლებში ფართოდ დანერგონ ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებისადმი მიძღვნილი თემატური დილა-საღამოების, ვიქტორინების, კონკურსების, სხვადასხვა სახის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე ღონისძიებათა მოწყობა-ჩატარება, სადაც მოსწავლეები გაეცნობიან ამ ქვეყნების პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ცხოვრებას, კულტურას, ისტორიას.

9. სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) სისტემატური კონტროლი და დახმარება გაუწიოს სკოლებს აღმოსავლური ენების სწავლების ორგანიზების საქმეში. პერიოდულად შეისწავლოს და წარმოადგინოს ანგარიში მუშაობის მიმდინარეობის შესახებ.

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი **ო. ქინქლაძე**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О состоянии обучения восточным языкам в ряде общеобразовательных школ г. Тбилиси и мерах по его улучшению

4 октября 1979 года

Во исполнение решения вышестоящих органов с 1977—1978 учебного года в 1-й, 54-й и 45-й экспериментальной средних школах г. Тбилиси со II класса введено обучение арабскому, персидскому и турецкому языкам.

Проверка показала, что учащиеся II и III классов хорошо овладели программным материалом, освоили навыки начал иностранной речи, удовлетворительно разбираются в фонетике языка, имеют определенный лексический запас и удачно применяют его для составления микротекстов. Удовлетворителен уровень их читки и речи.

Особый интерес в деле обучения арабскому, персидскому и турецкому языкам проявляют кафедры туркологии и семитологии, которые для учащихся II и III классов подготовили учебные программы и учебники.

Работе указанных классов дали положительную оценку иностранные специалисты, приезжие из Ближного Востока, свое удовольствие выразили и родители учащихся.

Все вышеизложенное дает основание для увеличения в республике количества школ, в которых будет введено обучение арабскому, персидскому и турецкому языкам.

С целью дальнейшего улучшения обучения восточным языкам в школах г. Тбилиси коллегия р е ш и л а:

1. Ввести с текущего, 1979—1980, учебного года в 31-й, 126-й и 130-й средних школах г. Тбилиси обучение арабскому, персидскому и турецкому языкам со II класса.

2. Управлению народного образования г. Тбилиси (тов. Л. Чикванаиа):

— обеспечить указанные выше школы учебными кабинетами отмеченных языков или клас-кабинетами;

— с целью лучшей подготовки учительских кадров установить тесный, деловой контакт с кафедрами семитологии, иранистики и туркологии Тбилисского государственного университета.

3. Управлению школ Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. К. Суджашвили) проекты учебных программ, учебников, наглядных и дидактических материалов после их рассмотрения и одобрения учебно-методическим советом представить на коллегию для утверждения;

— совместно с Управлением учебников и библиотечных фондов (тов. Н. Глонти) обеспечить их своевременное издание;

— создать организационную группа по руководству подготовкой ко Всесоюзной конференции, посвященной восточным языкам.

4. Управлению учебников и библиотечных фондов (тов. Н. Глонти) с целью обеспечения школ методической и популярной литературой установить контакт с Главным издательством восточной литературы.

5. Планово-финансовому управлению (тов. Т. Читадзе) в 1-й, 54-й и 45-й экспериментальной, 31-й, 126-й и 130-й средних школах допустить по одной штатной единице лаборанта.

6. Редакции журнала «Скола да цховреба» (тов. Г. Саджаиа) в предметном приложении «Иностранные языки в школе» ввести специальный раздел, в котором будут публиковаться методические письма в помощь учителям восточных языков и обобщаться передовой опыт.

7. Республиканскому дворцу пионеров и школьников им. Б. Дзнеладзе (тов. Т. Жгенти) установить дружеские связи со школами Болгарской Демократической Республики дан-

ного типа с целью интернационального воспитания учащихся и обмена опытом.

8. Директорам 1-й, 54-й и 45-й экспериментальной, 31-й, 126-й и 130-й средних школ г. Тбилиси с целью обмена опытом установить деловые контакты со школами братских республик, которые имеют традицию обучения языкам Ближнего Востока;

— в школах широко внедрять проведение тематических утренников и вечеров, викторин, конкурсов, разных внеклассных и внешкольных мероприятий, во время которых учащиеся ознакомятся с политической и экономической жизнью, культурой и историей этих стран.

9. Управлению школ (тов. К. Суджашвили) оказывать систематический контроль и помощь школам в деле организации обучения восточным языкам. Периодически изучать и представлять отчет о ходе работы.

Председатель коллегии
Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1979 წლის 4 ოქტომბრის გადაწყვეტილება

საბჭოთა არმიის რიგებში გასაწვევი ახალგაზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადების დონისა და მათ მიერ რუსული ენის შესწავლის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავს, რომ გატარებულ ღონისძიებათა შედეგად რესპუბლიკაში საგრძნობლად გაუმჯობესდა საბჭოთა არმიაში გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდებს შორის სამხედრო-პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდა. საშუალო განათლების არმქონე გასაწვევი ახალგაზრდები მთლიანად ჩაბმულ იქნენ საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში. ამაღლდა რუსული ენის სწავლების დონე.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1978 წლის 15 დეკემბრის განკარგულების საფუძველზე რესპუბლიკის სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს სახელმძღვანელოდ დაეგზავნა განათლების სამინისტროსა და რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატის ერთობლივი ბრძანება „წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების სწავლების გაუმჯობესების შესახებ“, აგრეთვე პროგრამები და დებულებები რუსული ენის იმ პირთათვის სწავლების შესახებ, რომლებიც ექვემდებარებიან სავალდებულო სამხედრო სამსახურში გაწვევას და ვერ ფლობენ ან სუსტად ფლობენ რუსულ ენას. შეიქმნა 2-3 თვიანი კურსები, დაკომპლექტდა 24 ჯგუფი 315 მოსწავლით, ხოლო ინდივიდუალურ სწავლებაში ჩაბმულ იქნა 245 ახალგაზრდა. გასულ სასწავლო წელს ასეთი კურსები მუშაობდნენ და გამოშვება მოეწყო ქ. ტყიბულში, ზუგდიდის, ლენტეხის, მცხეთის, ონის, ხობისა და რესპუბლიკის რიგ სხვა ქალაქებსა და რაიონებში. მიუხედავად აღნიშნულისა, საბჭოთა არმიის რიგებში გასაწვევ ახალგაზრდებთან მუშაობაში კვლავ გვხვდება არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებები. საბჭოთა არმიის რიგებში გაწვევამდე ჯერ კიდევ ყველა ახალგაზრდა ვერ ამთავრებს საშუალო სკოლას, მათი ნაწილი სუსტად ფლობს რუსულ ენას. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების სწავლებისათვის ნაკლებად იზრუნეს ბოგდანოვკის, ბორჯომის, ქარელის, ლაგოდეხის, მარნეულისა და სხვა რაიო-

ნებმა. ზოგიერთი სახალხო განათლების განყოფილება სათანადო ყურადღებით არ ეკიდება სკოლებში სამხედრო ხელმძღვანელთა შემადგენლობის ხარისხობრივ გაუმჯობესებას.

რესპუბლიკის რიგი რაიონების საშუალო სკოლებში მეთოდური მუშაობა სამხედრო ხელმძღვანელებთან და სანიტარულ რაზმელთა მომზადების მასწავლებლებთან არ დგას სათანადო დონეზე. ყველა საშუალო სკოლაში დღემდე არაა შექმნილი დაწყებითი სამხედრო მომზადებისათვის საჭირო სასწავლო-მატერიალური ბაზა. ბევრი სამხედრო კაბინეტი პრიმიტიულადაა მოწყობილი, არასაკმაო რაოდენობითაა სასროლი ტირები. სკოლების დირექტორები და სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეები სათანადო დაინტერესებასა და ინიციატივას არ იჩენენ სასწავლო-მატერიალური ბაზის სრულყოფისადმი. რესპუბლიკის ზოგერთ საშუალო სკოლაში აღრიცხული არ არიან წვევამდელი და გასაწვევი ახალგაზრდები, რეგულარულად არ ტარდება მეცადინეობა ფიზკულტურასა და სპორტში. არ ეწყობა შეჯიბრებები მშთ ფიზკულტურულ კომპლექსის მრავალჭიდში.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1979 წლის 21 აგვისტოს დადგენილების შესასრულებლად კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

— ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მკვეთრად გააუმჯობესონ რუსული ენის სწავლება, უზრუნველყონ ამ საკითხზე საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 10 ივლისის დადგენილების შესრულება;

— ყველა საშუალო სკოლაში შექმნან რუსული ენისა და ლიტერატურის კაბინეტები და აღჭურვონ ისინი სწავლების თანამედროვე საშუალებებით;

— განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი, იმისათვის რომ საბჭოთა არმიის რიგებში გასაწვევი ყველა ახალგაზრდა ღებულობდეს საშუალო განათლებას და ფლობდეს რუსულ ენას;

— რესპუბლიკის ეროვნულ სკოლებში გააფართოონ რუსული ენის მოყვარულთა წრეების ქსელი და სათანადო კონტროლი გაუწიონ მათ მუშაობას;

— მტკიცედ იხელმძღვანელონ წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების სწავლების შესახებ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატის 1979 წლის 12 იანვრის ერთობლივი ბრძანებით და ამ ახალგაზრდებთან მუშაობა წარმართონ დებულების შესაბამისად;

— მიიღონ ზომები სკოლებში მოსწავლეთა სამხედრო-პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის მკვეთრად გაუმჯობესებისათვის;

— ადგილობრივ სამხედრო კომისარიატებთან ერთად გაატარონ ქმედითი ღონისძიებანი სკოლებში სამხედრო ხელმძღვანელთა შემადგენლობის გაუმჯობესებისა და მათი კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის;

— უმაღლესი განათლების არმქონე სამხედრო ხელმძღვანელებს ხელი შეუწყონ უმაღლესი პედაგოგიური სასწავლებლის დაუსწრებელ ან საღამოს დასწრებულ განყოფილებაზე ჩაბმაში;

— გააძლიერონ დახმარება და კონტროლი სამხედრო ხელმძღვანელთა და სანიტარულ რაზმელთა მომზადების მასწავლებელთა მეთოდური გაერთიანების მუშაობაზე;

— მთლიანად უზრუნველყონ სკოლები ტაბელით გათვალისწინებული სამხედრო-სასწავლო იარაღებით, აღჭურვილობით და სამოქალაქო თავდაცვის ხელსაწყოებით და 1980 წლის 20 ივნისამდე, სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს რეკომენდაციების შესაბამისად, ყველა საშუალო სკოლაში შექმნან დაწყებითი სამხედრო მომზადებისათვის საჭირო სასწავლო-მატერიალური ბაზა;

— განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელ და სპორტულ-მასობრივ მუშაობას სკოლებში და საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. ბავშვთა-მოზარდთა სპორტული სკოლების ბაზებზე უზრუნველყონ წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების მომზადება ცურვაში 26 საათიანი კურსის შესაბამისად, განათლების განყოფილებების მიერ დამტკიცებული გეგმის მიხედვით, სისტემატურად ჩაატარონ შეჯიბრებები მშთ ფიზკულტურული კომპლექსის მრავალჭიდში.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

2. განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (ამხ. გ. საყვარელიძე) პროგრამებისა და ტიპური სახელმძღვანელოების საფუძველზე დაამუშაოს მასალები, რომლებიც ითვალისწინებენ რუსული ენის სწავლების სპეციფიკას რესპუბლიკის კონკრეტულ პირობებში, აგრეთვე რუსული ენის გაღრმავებული სწავლების სკოლებისა და კლასებისათვის.

3. განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ. მ. დარჩია) მოაწყოს რუსული ენის კურსებზე სამუშაოდ მიწვეულ მასწავლებელთა გადამზადება.

4. ცნობად იქნას მიღებული, რომ სსრ კავშირის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა აკადემია ამზადებს მეთოდურ რეკომენდაციებს რუსული ენის შემსწავლელი კურსების მასწავლებლებისათვის.

5. რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებმა წვევამდელებთან ჩატარებული მუშაობის შესახებ მოახსენონ განათლების სამინისტროს ყოველი წლის 1 მაისისა და 1 ნოემბრისათვის.

6. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს მინისტრის მოადგილეს ამხ. ზ. ლომიძეს.

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი **ო. ქინქლაძე**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О мерах по повышению уровня общеобразовательной подготовки молодежи призывного возраста в ряды Советской Армии и улучшению преподавания им русского языка

4 октября 1979 года

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР отмечает, что в результате проведенных мероприятий в республике значительно улучшилось военно-патриотическое и интернациональное воспитание среди молодежи призывного возраста в ряды Советской Армии. Молодежь призывного возраста не имеющая среднего образования полностью вовлечена в вечерние и заочные школы. Повысился уровень обучения русскому языку.

На основании распоряжения Совета Министров СССР от 15 декабря 1978 года местным органом народного образования для руководства разосланы: совместный приказ Министерства просвещения Грузинской ССР и Республиканского военного коммисариата «Об улучшении обучения молодежи допризывного и призывного возраста», а также программы и положения об обучении лиц, подлежащих призыву на обязательную военную службу и не владеющих или слабо владеющих русским языком. Созданы 2-3 месячные курсы; укомплектованы 24 группы в составе 315 учащихся, а в индивидуальное обучение вовлечено 245 молодых людей· В прошлом учебном году такие курсы работали и выпуск состоялся в г. Ткибули, г. Зугдиди, Лентехском, Мцхетском, Онском, Хобском и ряде других городов и районов республики. Несмотря на вышеотмеченное, в работе с молодежью призывного возраста в ряды Советской Армии по-прежнему имеют место существенные недостатки. Дело в том, что до призыва в ряды Советской Армии не все молодые люди оканчивают среднюю школу. Часть их слабо владеет русским языком.

Для обучения молодежи допризывного и призывного возраста мало позаботились Богдановский, Боржомский, Карельский, Лагодехский, Марнеульский и другие районы. Ряд отделов народного образования внимательно не относится к улучшению качественного состава школьных военных руководителей.

В средних школах отдельных районов республики не стоит на соответствующем уровне методическая работа с военными руководителями и учителями подготовки санитарных дружинников. По сей день не во всех школах создана необходимая учебно-материальная база для начальной военной подготовки. Большинство из военных кабинетов устроены весьма примитивно, не хватает стрелковых тиров. Директора школ и заведующие отделами народного образования не проявляют должной заинтересованности и инициативы в совершенствовании учебно-материальной базы. В отдельных средних школах республики не ведется учет молодежи допризывного и призывного возраста, регулярно не проводятся занятия по физкультуре и спорту; не проводятся соревнования по многоборью физкультурного комплекса ГТО.

Во исполнение постановления Центрального Комитета КП Грузии и Совета Министров Грузинской ССР от 21 августа 1979 года коллегия решила:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики:

— решительным образом улучшить в общеобразовательных школах обучение русскому языку, обеспечить выполнение постановления Центрального Комитета КП Грузии и Совета Министров Грузинской ССР от 10 июля 1973 года по этому вопросу;

— во всех средних школах создать кабинеты русского языка и литературы и снабдить их современными средствами обучения;

— осуществить действенные мероприятия, чтобы молодежь призывного возраста в ряды Советской Армии получала среднее образование и владела русским языком;

— расширить в национальных школах республики сеть кружков любителей русского языка и установить соответствующий контроль за их работой;

— неуклонно руководствоваться совместным приказом Министерства просвещения Грузинской ССР и Республиканского военного комиссариата от 12 января 1979 года об обучении молодежи допризывного и призывного возраста и работу с этой молодежью вести в соответствии с положением.

— принять меры по резкому улучшению в школах военно-патриотического и интернационального воспитания учащихся;

— провести совместно с местными военными коммисариатами мероприятия по улучшению качественного состава школьных военных руководителей и повышению их квалификации;

— способствовать вовлечению на заочное и вечернее (очное) отделения педагогических институтов военных руководителей, не имеющих высшего образования;

— усилить помощь и контроль за работой военных руководителей и методобъединений учителей подготовки санитарных дружинников;

— полностью обеспечить школы военно-учебным оружием, снаряжением и инструментами по гражданской обороне, предусмотренными школьным табелем до 20 июня 1980 года в соответствии с рекомендациями Министерства обороны СССР; во всех средних школах создать учебно-материальную базу для необходимой начальной военной подготовки;

— особое внимание уделить физкультурно-оздоровительной и спортивно-массовой работе в школах по месту жительства. На базе детских и юношеских спортивных школ обеспечить подготовку молодежи допризывного и призывного воз-

раста в соответствии с 26-и часовым курсом по плаванью, по утвержденному отделом народного образования плану, систематически проводить соревнования по многоборью физкультурного комплекса ГТО.

2. Научно-исследовательскому институту педагогических наук им. Я. Гогебашвили (тов. Г. Сакварелидзе) на основании программ и типовых учебников разработать материалы, предусматривающие специфику обучения русскому языку в конкретных условиях республики, а также для школ и классов с углубленным обучением русскому языку.

3. Центральному институту усовершенствования учителей (тов. М. Дарчиа) провести переподготовку учителей, приглашенных работать на курсы русского языка.

4. Принять к сведению, что Академия педагогических наук СССР готовит методические рекомендации для учителей курсов по изучению русского языка.

5. Органам народного образования республики информацию о работе, проведенной с допризывниками, докладывать Министерству просвещения к 1 мая и 1 ноября каждого года.

6. Контроль за выполнением настоящего решения поручить заместителю Министра тов. З. Ломидзе.

Председатель коллегии

Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 10 ოქტომბრის ბრძანება № 603-ა

რესპუბლიკის ზოგიერთი რაიონის სკოლამდელ დაწესებულებებში საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1979 წლის ბავშვთა საერთაშორისო წლად გამოცხადებასთან დაკავშირებით სკოლამდელი აღზრდის მრავალი მნიშვნელოვანი პრობლემა გადაიჭრა და დაისახა რიგი ღონისძიებებისა, რომელთა განხორციელება უზრუნველყოფს სკოლამდელ დაწესებულებებში ბავშვთა ფართოდ ჩაბმას, მათ ყოველმხრივ განვითარებასა და სკოლისათვის მომზადებას.

ქ. თბილისის, ბორჯომის, გარდაბნის, მახარაძის რაიონების სკოლამდელ დაწესებულებებში საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შესწავლამ ცხადყო, რომ წელს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ამ ღონისძიების მაღალ დონეზე ჩატარებას. სამინისტროები, უწყებები, საწარმოები, სავაჭრო და სამეურნეო ორგანიზაციები პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ და სერიოზული მოსამზადებელი მუშაობა ჩაატარეს ამ მხრივ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ გამოსცა სახელმძღვანელო დოკუმენტების კრებული „საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობა საბავშვო ბაღში“, რომელმაც გარკვეული დახმარება გაუწია სკოლამდელ დაწესებულებებს.

მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტში სკოლამდელ დაწესებულებათა გამგეებისა და მეთოდისტების კვალიფიკაციის ასამაღლებელ კურსებზე საათები აქვს დათმობილი საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის სპეციფიკის გაცნობას. სახალხო განათლების ადგილობრივმა ორგანოებმა ყურადღება მიაქციეს ამ საკითხზე სკოლამდელ დაწესებულებათა მუშაკების მოწინავე გამოცდილების განზოგადებას, ადგილებზე ჩაატარეს თათბირები, სემინარები.

გატარებული ღონისძიებების შედეგად რესპუბლიკის სკოლამდელ დაწესებულებათა ნაწილმა წარმატებებს მიაღწია ბავშვთა გაკაჟება-გაჯანსაღების საქმეში. საინტერესო მუშაობას ეწევა ქ. თბილისის კალინინის რაიონის № 13 საბავშვო ბაღი (გამგე თ. კავა-

ძე). ამ საბავშვო ბაღის კოლექტივი პასუხისმგებლობით ეკიდება როგორც სასწავლო-აღმზრდელობით, ასევე ბავშვთა გაჯანსაღების საქმეს. მუშაობაში დანერგეს ბავშვთა გაკაჟება-გაჯანსაღების ახალი სახე — მარტივი ტურიზმი. დამაკმაყოფილებლად ატარებენ საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებს ქ. ქუთაისის № 3 და № 7, გარდაბნის რაიონის სართიჭალისა და გამარჯვების, გორის რაიონის მეჯვრისხევის, გურჯაანის რაიონის შრომის, მახარაძის რაიონის ანასეულის სკოლამდელი დაწესებულებები (გამგეები — მ. ქაჯაია, ქ. ლაჭავა, ს. ნოზაძე, ვ. კენჭაძე, მ. კასრელიშვილი, ს. გაზაშვილი, ლ. გელაშვილი).

ამასთან ერთად საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების ჩატარების საქმეში შეინიშნება ნაკლოვანებანი.

რიგი სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა სათანადო დახმარებას ვერ უწევენ სკოლამდელ დაწესებულებებს სააგარაკოდ გასვლის ორგანიზაციის საქმეში, რის გამოც ვერ ასრულებენ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ დადგენილ ბავშვთა კონტინგენტს და წინასწარ გათვალისწინებულთან შედარებით ბევრად ნაკლები რაოდენობის ბავშვები გაყავთ აგარაკებზე. მაგალითად, 1977 წელს გათვალისწინებული იყო განათლების სისტემის სკოლამდელი დაწესებულებებიდან 7117 ბავშვის გაყვანა, ფაქტიურად გაყვანილ იქნა 5980 ბავშვი — 70,85%, 1978 წელს გათვალისწინებული იყო 8440, გაყვანილ იქნა 5980 ბავშვი — 70,85%.

ახმეტის, კასპის, ლაგოდეხის, მაიაკოვსკის, მცხეთის, სიღნაღის, წითელწყაროსა და რიგ სხვა რაიონებს წლების განმავლობაში არ გაყავთ ბავშვები სააგარაკოდ.

ზოგიერთი სახალხო განათლების განყოფილება სათანადო ზომებს არ ღებულობს სკოლამდელი დაწესებულებებისათვის აგარაკებზე ბინების შერჩევა-დაქირავების საქმეში. არ იყენებს ამ საქმეში პროფკავშირულ ორგანიზაციებს, რის გამოც არის შეუფერებელი ბინების დაქირავების შემთხვევები. გარდაბნის რაიონის სოფ. სოფ. კუმისისა და თელეთის საბავშვო ბაღები აგარაკ კოჯორში დაბინავდნენ ავარიულ შენობაში, რამაც საფრთხე შეუქმნა ბავშვების სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას. განათლების სამინისტროს ოპერა-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ტიული ჩარევის შემდეგ აღნიშნული საბავშვო ბაღები დაბრუნებულ იქნენ ადგილებზე.

ზოგიერთი განათლების განყოფილება აგარაკზე გამგეებად გზავნის გამოუცდელ მუშაკებს, რომლებსაც არ შესწევთ უნარი სათანადო ხელმძღვანელობა და კონტროლი დააწესონ ამ დაწესებულების მუშაობის ყველა უბანზე. ბათუმის № 33 ბაგა-ბაღში (გამგე ც. გოგიტიძე) სათანადო ყურადღება არ ექცევა ბავშვთა კვებას, დაბალია დამზადებული კერძების ხარისხი, უწესრიგობაა ბაგა-ბაღის სამზარეულოში, მზარეულ ლ. ივნევას მაცივარში შენახული ქონდა თანამშრომელთა პროდუქტი. გამგე სათანადო კონტროლს ვერ ახორციელებს როგორც კვების ბლოკის საქმიანობაზე, ასევე სასწავლო-აღმზრდელობით და სამედიცინო მუშაობაზე.

ჭიათურის № 1 საბავშვო ბაღი (გამგე ც. ძნელაძე) სათანადოდ მომზადებული ვერ გავიდა აგარაკზე. მოუწესრიგებელია ლოგინები (50% ბავშვებისა უბალიშოდ იძინებს), ამ საბავშვო ბაღში დროულად არ ხდება მენიუ მოთხოვნილების დახურვა.

წყნეთის საბავშვო ბაღის გამგე ბ. ძიძიკაშვილი სათანადო კონტროლს ვერ ანხორციელებს პედაგოგიური კოლექტივის მუშაობაზე, იშვიათად ესწრება და აანალიზებს აღმზრდელთა მიერ ჩატარებულ მეცადინეობებს ან დღის რეჟიმის სხვა მომენტების მიმდინარეობას. 1978 წელს გაანალიზებული აქვს მხოლოდ 2 მეცადინეობა, 1979 წელს — 3.

წყნეთის საბავშვო ბაღის აღმზრდელები დ. მამუკაშვილი, ს. მერაბოვა, რ. მამუკაშვილი, ლ. ხაზაროვა არ იცნობენ საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის სპეციფიკას. უყურადღებოდ და ზოგჯერ ფიქტიურად გეგმავენ ყოველდღიურ მუშაობას. ბავშვთა ყოველმხრივი განვითარებისათვის სათანადოდ არ იყენებენ გარემო სინამდვილეს, იშვიათად აწყობენ ექსკურსია-გასეირნებებს ბუნების წიაღში. ამ საბავშვო ბაღის აღმზრდელთა გარკვეულ ნაწილს არ აქვს გავლილი მასწავლებელთა დახელოვნების კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსები.

ზოგიერთ სკოლამდელ დაწესებულებაში სათანადოდ არ მიმდინარეობს საკავშირო დათვალიერება „ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვისა და დაავადებათა შემცირების შესახებ“, სამედიცინო პერსონალი სათანადო პროფილაქტიკურ ღონისძიებებს არ ატარებს

დაავადებათა თავიდან აცილებისათვის, სათანადო ყურადღება არ ექცევა ბავშვთა ტანსაცმლის შერჩევას ამინდის შესაბამისად, რასაც შედეგად სდევს რესპირატორული დაავადებანი (თბილისის № 76, გურჯაანის რაიონის სოფელ შრომის საბავშვო ბაღები).

სკოლამდელ დაწესებულებათა საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა:

— სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებთან ერთად, იზრუნონ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1975 წლის 3 ოქტომბრის № 610 დადგენილების იმ ნაწილის შესასრულებლად, რომელიც ითვალისწინებს საიგარაკო ადგილებზე მიწის ნაკვეთების გამოყოფას სკოლამდელი დაწესებულებებისათვის მუდმივი აგარაკების ასაშენებლად;

— მომავალ წელს, პროფკავშირულ ორგანიზაციებთან ერთად, დროულად შეარჩიონ აგარაკებზე დასაქირავებელი ბინები და არ დაუშვან სკოლამდელ დაწესებულებათა გაყვანა შეუფერებელ შენობებში, უბედური შემთხვევების თავიდან აცილების მიზნით ყურადღება გაამახვილონ დასაქირავებელი შენობების ტერიტორიაზე არსებული დამხმარე სათავსოების ტექნიკურ მდგომარეობასა და ხანძარსაწინააღმდეგო წესების დაცვაზე;

— ყოველი წლის 15 მარტამდე წარმოუდგინონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებზე გადამსვლელ სკოლამდელ დაწესებულებათა კონტინგენტი. სასტიკად აკრძალონ მასში ცვლილებების შეტანა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ შესაბამისი დადგენილების მიღების შემდეგ;

— აგარაკზე გამსვლელი სკოლამდელი დაწესებულებები ძირითადად დააკომპლექტონ ამავე დაწესებულებებში მომუშავე პირებით, უკიდურეს შემთხვევაში შეავსონ აღრიცხვაზე აყვანილი ახალგაზრდა სპეციალისტებით;

— გადამჭრელი ზომები მიიღონ საკავშირო დათვალიერების „ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვისა და დაავადებათა შემცირების შესახებ“ მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის. ჯანმრთელობის დაცვის

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად შეისწავლონ აღნიშნული დარ-ვალიერების მიმდინარეობა და შედეგები წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროს მიმდინარე წლის 20 ნოემბრამდე.

2. სკოლამდელ დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა:

— აამაღლონ საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის დონე, შეიმუშაონ და განახორციელონ ღონისძიებები მისი საუკეთესო ორგანიზაციისათვის. მკაცრი კონტროლი დააწესონ აღმზრდელთა ყოველდღიურ საქმიანობაზე, სისტემატურად დაესწრონ და გააანალიზონ მათ მიერ ჩატარებული მეცადინეობები და სხვადასხვა სარეჟიმო მომენტების შესრულება, საბავშვო ბაღში შექმნან პირობები აღმზრდელთა პედაგოგიური და იდეურ-პოლიტიკური მომზადებისათვის. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის მოწინავე გამოცდილების დანერგვას.

3. ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ (ამხ. ლ. ჩიქვანაია) განიხილოს საკითხი წყნეთის საბავშვო ბაღის გამგისა და აღმზრდელთა სუსტი მუშაობის შესახებ, ხოლო სკოლამდელი აღზრდის რესპუბლიკურმა მეთოდურმა კაბინეტმა ერთი თვის ვადაში ჩაუტაროს მათ სემინარი აღზრდის პროგრამის ყველა განაყოფის მიხედვით.

4. ჭიათურის № 1 საბავშვო ბაღის გამგეს ც. ძნელაძეს საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ მუშაობაში დაშვებული დარღვევებისათვის გამოეცხადოს საყვედური.

5. ქ. ბათუმის № 33 ბაგა-ბაღის გამგეს ც. გოგიტიძეს საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ მუშაობაში დაშვებული დარღვევებისათვის გამოეცხადოს საყვედური.

6. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ბათუმის № 33 ბაგა-ბაღის მზარეული ლ. ივნევა შემოწმების პროცესშივე გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან.

7. კონტროლი ამ ბრძანების შესრულებაზე დაევალოს სკოლამდელი აღზრდის სამმართველოს (ამხ. გ. აბდუშელიშვილი).

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 4 ოქტომბრის კოლეგიის გადაწყვეტილება.

მინისტრი ო. ქინქლაძე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О результатах проверки летней оздоровительной работы в дошкольных учреждениях некоторых районов республики

10 октября 1979 года, № 603-а

В связи с объявлением 1979 года Международным годом ребенка было решено много важных проблем дошкольного воспитания и намечены мероприятия, осуществление которых обеспечит широкое вовлечение детей в дошкольные учреждения, их всестороннее развитие и подготовку к школе.

Изучение летней оздоровительной работы в дошкольных учреждениях г. Тбилиси, Боржомского, Гардабанского и Махарадзевского районов показало, что в текущем году особое внимание было уделено проведению указанного мероприятия на высоком уровне. Министерства, ведомства, предприятия, торговые и хозяйственные организации с ответственностью отнеслись к этому делу и провели подготовительную работу в этом направлении.

Министерство просвещения Грузинской ССР издало сборник руководящих документов «Летняя оздоровительная работа в детском саду», который определенным образом оказал помощь дошкольным учреждениям.

В Центральном институте усовершенствования учителей на курсах повышения квалификации заведующих дошкольными учреждениями и методистов определенное количество часов уделяется ознакомлению специфики летней оздоровительной работы. Местные органы народного образования обращают внимание на обобщение передового опыта работников дошкольных учреждений по этим вопросам, на местах проводят совещания, семинары.

В результате проведенных мероприятий одна часть дошкольных учреждений республики достигла успехов в деле закалки и оздоровления детей. Интересную работу в этом

направлении ведет детский сад №13 Калининского района г. Тбилиси (заведующий Т. Кавадзе). Коллектив этого детского сада с ответственностью относится как к учебно-воспитательной, так и работе по оздоровлению детей. В работе детского сада внедрен новый вид закалки и оздоровления детей — легкий туризм. На удовлетворительном уровне проводят летние оздоровительные мероприятия дошкольные учреждения №3 и №7 г. Кутаиси, сел Сартичала и Гамарджвеба Гардабанского района, села Меджврисхеви Горийского района, села Шрома Гурджаанского района, села Анасеули Махарадзевского района (заведующие: М. Каджаиа, Ж. Гачава, С. Нозадзе, Е. Кенчадзе, М. Касрелишвили, С. Газашвили, Л. Гелашвили).

Вместе с тем, в деле проведения летних оздоровительных мероприятий имеются и недостатки.

Ряд местных органов народного образования не оказывает надлежащей помощи дошкольным учреждениям в организации выезда на дачи, ввиду чего не выполняется план набора контингента детей, установленный Советом Министров Грузинской ССР и вместо предварительно предусмотренного количества сравнительно мало детей вывозят на дачи. Так, например: в 1977 году из дошкольных учреждений системы просвещения следовало вывезти на дачи 7117 детей, фактически же на дачи вывезено 5980 детей — 70,85%, в 1978 году было предусмотрено вывезти 8440, вывезено 5980 — 70,85%.

Ахметский, Каспский, Лагодехский, Маяковский, Мцхетский, Сигнахский, Цителцкаройский и ряд других районов на протяжении ряда лет вообще не вывозили детей на дачи.

Отдельные отделы народного образования не принимают надлежащих мер для подбора и наема квартир на дачах для дошкольных учреждений; в это дело не вовлекаются профсоюзные организации, ввиду чего имеются случаи, когда нанимаются несоответствующие квартиры. Детские сады сел Кумыси и Телети Гардабанского района, вывезенные на дачу в

Коджори размещены были в аварийных зданиях, что создало угрозу для жизни и здоровья детей. Только после оперативного вмешательства Министерства просвещения указанные детские сады вернулись на свои места.

Отдельные отделы народного образования заведующими на дачи посылают неопытных работников, которые не способны установить надлежащее руководство и контроль на всех участках работы этих учреждений. В яслах-саду № 33 г. Батуми (заведующий Ц. Гогитидзе) не уделяется надлежащего внимания питанию детей, качество изготовленных блюд низкое, не установлен порядок в кухне яслей-сада. У повара Л. Ивневой в холодильнике хранились продукты для сотрудников. Заведующий не осуществляет надлежащего контроля как за работой блока питания, так и учебно-воспитательной и медицинской работой.

Детский сад № 1 г. Чиатура (заведующий Ц. Дзneладзе) недостаточно подготовленным выехал на дачу. Не в порядке находятся кровати (50% детей спят без подушек). В указанном детском саду своевременно не закрывается меню-требование.

Заведующий Цхнетским детским садом Б. Дзидзикашвили не осуществляет надлежащего контроля за работой педагогического коллектива, редко посещает и анализирует занятия, проводимые воспитателями, и также не проявляет большого интереса к ходу других моментов режима дня. В 1978 году им проанализировано всего 2 занятия, а в 1979 — 3.

Воспитатели Цхнетского детского сада Д. Мамукашвили, С. Мерабова, Р. Мамукашвили, Л. Хазарова не ознакомлены со спецификой летней оздоровительной работы. Невнимательно, а иногда даже фиктивно планируют работу каждого дня; для всестороннего развития детей не используют надлежащим образом действительность, редко проводят экскурсии и прогулки на лоно природы. Определенная часть воспитателей указанного детского сада не прошла курсы повышения квалификации.

В отдельных дошкольных учреждениях надлежащим образом не проходит Всесоюзный смотр «Охраны здоровья детей и сокращения их заболеваемости». Медицинский персонал не проводит соответствующих профилактических мер по предотвращению заболеваний, не уделяется необходимое внимание подбору одежды детям в зависимости от погоды, что в итоге приводит к респераторным заболеваниям (детские сады № 76 г. Тбилиси и села Шрома Гурджаанского района).

С целью искоренения недостатков, имеющих место в летней оздоровительной работе дошкольных учреждений, приказываю:

1. Министерствам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики:

— совместно с исполкомами местных советов народных депутатов заботиться о выполнении той части постановления Совета Министров Грузинской ССР от 3 октября 1975 года № 610, которая предусматривает выделение земельных участков на дачных местах для строительства постоянных дач для дошкольных учреждений;

— в будущем году совместно с профсоюзными организациями своевременно подбирать квартиры для наема дач и не допускать вывоз дошкольных учреждений в несоответствующие здания. С целью предотвращения несчастных случаев внимание заострить на техническом состоянии подсобных помещений, расположенных на территории нанимаемых зданий и соблюдении противопожарных правил;

— до 15 марта каждого года представлять Министерству просвещения Грузинской ССР контингент дошкольных учреждений, переходящих на оздоровительные мероприятия. Строго запрещать внесение в контингент изменений после приема соответствующего постановления Совета Министров Грузинской ССР;

— дошкольные учреждения, выезжающие на дачи, в основном, комплектовать лицами, работающими в этих учреждениях, а в крайних случаях пополнить их молодыми специалистами, стоящими на учете;

— принять решительные меры для проведения на высоком уровне Всесоюзного смотра «Охрана здоровья детей и сокращение их заболеваемости». Совместно с местными органами здравоохранения изучать ход Всесоюзного смотра и информацию об итогах смотра представить Министерству просвещения до 20 ноября текущего года.

2. Руководителям дошкольных учреждений:

— повысить уровень летней оздоровительной работы, разработать и осуществить меры для наилучшей ее организации. Установить строгий контроль за повседневной работой воспитателей, систематически посещать и анализировать занятия, проведенные ими, а также выполнение разных моментов режима дня; в детских садах создавать условия для педагогической и идейно-политической подготовки воспитателей. Особое внимание уделить внедрению передового опыта летней оздоровительной работы.

3. Управлению народного образования г. Тбилиси (тов. Л. Чикванаиа) рассмотреть вопрос слабой работы заведующего Цхнетским детским садом и воспитателей, а Республиканскому методическому кабинету дошкольного воспитания в месячный срок провести с ними семинар по всем разделам программы воспитания.

4. Заведующему детским садом № 1 г. Чиатура Ц. Дзneладзе за нарушения, допущенные в летней оздоровительной работе, объявить выговор.

5. Заведующему детскими яслями-садом № 33 г. Батуми Ц. Гогитидзе за нарушения, допущенные в летней оздоровительной работе, объявить выговор.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

6. Принять к сведению, что повар детских яслей-сада № 33 г. Батуми Л. Ивнева уже в процессе проверки освобождена от занимаемой должности.

7. Контроль за выполнением настоящего приказа поручить Управлению дошкольного воспитания (тов. Г. Абдушелишвили).

Основание: решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 4 октября 1979 года.

Министр **О. КИНКЛАДЗЕ**

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შინაარსი

გვ.

გადაწყვეტილება — „სოფლის სკოლების მუშაობის პირობების გაუმჯობესების ღონისძიებათა თაობაზე“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1973 წლის 2 ივლისის დადგენილების შესაბამისად რესპუბლიკაში სოფლის სკოლების მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფის და მათი მუშაობისა და ცხოვრებისათვის სათანადო პირობების შექმნის შესახებ 3

Решение — об обеспечении сельских школ республики учительскими кадрами и создании надлежащих условий работы и быта в соответствии с постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 2 июля 1973 года «О мерах по дальнейшему улучшению условий работы сельских школ» 12

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სპეცსკოლა-ინტერნატების (სკოლების) ახალი სასწავლო წლისათვის მზადყოფნის შესახებ 33

Решение — о готовности школ-интернатов, детских домов и спецшкол-интернатов (школ) к новому учебному году 38

გადაწყვეტილება — სასკოლო ინტერნატების II რესპუბლიკური დათვალიერების შესახებ 43

Решение — о II республиканском смотре пришкольных интернатов 49

გადაწყვეტილება — ქ. თბილისის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში აღმოსავლური ენების სწავლების მდგომარეობისა და გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 54

Решение — о состоянии обучения восточным языкам в ряде общеобразовательных школ г. Тбилиси и мерах по его улучшению . 57

გადაწყვეტილება — საბჭოთა არმიის რიგებში გასაწვევი ახალგაზრდების ზოგადსაგანმანათლებლო მომზადების დონისა და მათ მიერ რუსული ენის შესწავლის გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ . . 60

Решение — о мерах по повышению уровня общеобразовательной подготовки молодежи призывного возраста в ряды Советской Армии и улучшению преподавания им русского языка . . . 64

ბრძანება № 603-ა — რესპუბლიკის ზოგიერთი რაიონის სკოლამდელ დაწესებულებებში საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ 68

Приказ № 603-а — о результатах проверки летней оздоровительной работы в дошкольных учреждениях некоторых районов республики 73

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რედაქტორი — ე. ქურციკიძე
ტექრედაქტორი — ა. ბაკურაძე
კორექტორი — ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 12/VI-80 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 18/VI-80 წ.;
ანაწყობის ზომა 6×9; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 5,4;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4,75;

შეკვეთა № 693 უე 07405 ტირაჟი 5000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7.
Типография Министерства просвещения ГССР, Нуцубидзе 7.